

NÄYTELMÄKIRJASTO N° 15

TUKKIKAUPPA

NELINÄYTÖKSINEN KUVAUS KANSAN

— ELÄMÄSTÄ —

KIRJOITTANUT

E. HUHTINEN

KUSTANTAJA

YRJÖ WEILIN

TUKKIKAUPPA

NELINÄYTÖKSINEN KUVAUS

KANSAN ELÄMÄSTÄ

KIRJOITTANUT

E. HUHTINEN

KUSTANTAJA

YRJÖ WEILIN, HELSINKI

TUKKIKAPPA

NEIINÄYTÖKSEN KUVAUS

KANSAN ELÄMÄSTÄ

KIRJASTO

E. HUHTINEN

HELSINKI

OSAKEYHTIÖ WEILIN & GÖÖS AKTIEBOLAG

1905

HENKILÖT:

Ensimmäinen näytös.

METSOLA talonisäntä,
 SANNA hänen vaimonsa,
 ANNA heidän tyttärensä,
 ANTTI talon renki,
 TIINA „ piika,
 NIKKINEN yhtiön asioitsija,
 HONKANEN { vartesmanneja,
 MÄNTYNEN { metsän lukijoita,
 SUTKI kauppamies,
 HURRI kylän-heittiö,
 1:n, 2:n ja 3:s tukkimies,
 KRUUNUNNIMISMIES,
 POLIISIKONSTAPELI,

tukkimiehiä ja kyläläisiä.

No, Antti, vieläkö kelloasi käypi ja pitääkö yhtä kaappikellon kanssa? —————

ANTTI

Kyllä se käypi ja täsmälleen.

ANNA

(lähellä)

Mutta minä en usko, näytäs.

Ensimmäinen näytös.

Tavallisesti sisustettu talonpojan tupa. Vasemmalla ovi keittiöön; peremmällä, nurkassa, uuni takkavalkeineen. Perällä ovi porstuaan sekä ikkuna ja pitkä penkki. Oikealla kaksi ikkunaa, niiden edessä pitkä pöytä penkkineen kahden puolen. Peremmällä, nurkassa, kaappikello.

Ensimmäinen kohtaus.

METSOLA, SANNA, ANNA, ANTTI ja TIINA.

Metsola kiskoen peräpenkillä päreitä. Sanna kehrää unin edessä villalankaa. Tiina karttaa villoja lepeiksi, istuen lähellä Sannaa. Anna, seisten keskilattialla, viipsiää villalankaa rullalta viipsinpuulle. Antti, seisten pöydän sivulla, tarkastaa kaappikelloa vilkaisten omaan taskukelloonsa.

A N N A

(leikkisästi)

No, Antti, vieläkö kellosi käypi ja pitääkö yhtä kaappikellon kanssa?

A N T T I

Kyllä se käypi ja täsmälleen.

A N N A

(lähentyen)

Mutta minä en usko, näytäpäs.

ANTTI

Katso nyt, epäuskoinen! (*Antaa kellon Annalle*).

METSOLA

(*kummastellen*)

Joko sillä Antilla on oikea kello?

ANNA

(*veitikkamaisesti näyttölee kelloa Metsolalle*)

Onhan sillä, isä hyvä, sievä kello vielä onkin.

METSOLA

Kaikkea minun tässä pitää nähdäkin.

SANNA

Sano nyt muuta, ukkoseni! Syksyllä osti kump-
lastikengät, nyt jo kellot lakkariin! Ei, ei siitä mie-
hestä tule ikänä omaa eläjää.

ANNA

(*antaen kellon Antille*)

Ei tuo liioin kallis liene?

TIINA

(*pilkallisesti*)

Mokomakin kello-krapa, se nyt vielä mitä maksaa.

ANTTI

Maksaa se vaan arvonsa.

METSOLA

Toista olisi, jos poikaparka, säästeleisit palkkojasi.
Vanhoilla päivillä voisit sitten asua omalla mannullasi.

A N T T I

Rengin säästöt ne ei suuria natsi omaa mantua ostaessa. Toisenlaiset onnen potkut ne niissä asioissa tepsivät.

T I I N A

(ylenkatseella)

Phyt, mitä hyvää kuulee! Mietit kaiketi vävyksi päästä eli puuskaksi pyrkiä!

A N T T I

(pistävästi).

Oikein arvasit, Tiina parka. Minä en mieti kuten sinä ja muut sinun kaltaisesi, että ihmiset naivat ihmisiä, rengit ja piiat toisiaan.

T I I N A

(hypähtää ylös, kiivaasti)

Häpeä toki, mullikka! (ähitellen) Mutta ei se ole närässä, jos se on nokassa, talontytär vielä sinullakaan!

A N T T I

Perästä kuuluu sanoi torventekijä.

M E T S O L A

Vai ei rengin säästöt natsi omaa mantua ostaessa? Millähän tuota sitten luulet minunkaan taloa ostaneen?

S A N N A

Oikein sanoit, ukkoseni! Ell'emme olisi palkkojamme säästäneet, emmepä taloa nyt hallitseisi.

METSOLA

Hm, no olihan tuota vähin säästöä sinullakin, ja kun nuo sitten yhteen panimme, niin päästiin hyvin alkamaan.

TIINA

(*tiuskaisten*)

Siinä sen kuulit, tuhlari!

ANNA

(*puolustaen Anttia*)

Eihän tuo niin ihmettä ole, jos on kello miehellä.

ANTTI

(*nauraen*)

Ja vähän vaatetta, kenkää, jolla itsensä verhoaa, . . . eipä tosin olekaan.

TIINA

(*vetäen paikkaista takkia yllensä*)

Kenellä kenkä kengän päällä, sillä velka velan päällä.

ANTTI

(*ivaten*)

Ja kenellä paikka paikan päällä, sillä on markka markan päällä, kuten Tiinalla. Mutta usko minua, Tiina hyvä, markkasi eivät minua nieletä, toista maata sen olla pitää!

TIINA

(*suuttuneena, itkien*)

Joka toista pilkkaa, sille käy omaan nilkkaan. (ottaa lypsykiulun ja menee ulos).

Toinen kohta.

EDELLESET paitsi TIINA.

ANNA

(huutaen ovelta)

Tiina! joko lypsymme menet? Ei vastaa mitään.
(painaen oven kiinni, pahoillaan) Lienee suuttunut?

ANTTI

(käyden kutomaan verkkoa pöydän peräpäähän)

Välitä sinä nyt viisi tuosta, jos tämä suuttui tai muuttui.

SANNA

(nuhdellen)

Ei se tarvitse Anttikan aina Tiinaa kiusotella.
Suuttuisi siitä jos kukakin.

ANTTI

Ketä tässä on kiusoteltu, niin on se juuri minua,
mutta minä en siitä välitä, mitä naiset rähisee.

METSOLA

(korjailee päreet uunille)

Kyllä ne nykyiset nuoret miehet tuhlaavat rahoja
turhuuteen. . . . Toista se oli ennen vanhaan, silloin
osattiin säästellä.

ANTTI

Hui, hai, isäntä hyvä, entiset ajat ovat olleet ja
menneet! Hevosen hinnalla ennen vanhaan ostettiin
taloja . . . mutta menepäs nykyaikaan rengin sääs-
toillä ostelemaan?

METSOLA

Vai niin poika luulottelet? . . . Olisit maksanut tästäkin mannusta parisen tuhatta kontanttia, sitten vielä ruunun rästit, makasiinivelat ja muut, tietäisit mihin määriin se nousee?

S A N N A

(innostuen)

Ja lisäksi saanut kolme elinkiä, vaivaista rampaa, hoitaaksesi. Kyllä siinä hintaa on!

METSOLA

Kun tulimme oli tuskin kattoa päällä, pellot, niityt aidattomat . . . Ja kyllähän tässä on voimia vaadittu peratessa pelloiksi maitakin.

S A N N A

(kehasten)

On tuo Luoja siunannutkin ahkeran työmme ja toimmemme (menee keittiöön).

METSOLA

Jopa tässä nyt tarkenee ja leipä ravinnoksi riittää! (menee ulos).

Kolmas kohtaus.

A N N A, A N T T I

(Anna panee viäpsinpuun ja lankarullan pöydälle. Antti kohoten lattialle kävelemään).

ANNA
(*lempeästi*)

Ostathan minulle, Antti hyvä, sen huivin, jonka jo lupasit?

ANTTI

(*ottaen Annaa toisella kädellään ympäri vyötäisten*).

Vieläkö tuota nyt epäilisit? . . Sinulle, Annani, tämänkin ostin vaikka en tohtinut ilmaista (*näyttää kelloaan*).

ANNA
(*iloisesti*)

Katsos vaan mikä lippari olet! En olisi tuota sinusta uskonut.

ANTTI
(*lempeästi*)

Tiedäthän, Anna, että rakastan sinua . . . sinua ylitse kaiken maailmassa!

ANNA

(*pelokkaasti vilkuen ympärilleen*).

Tiedän kyllä, Antti hyvä, ja . . .

ANTTI
(*hellästi*)

Ja . . .

ANNA

(*lyö kätensä ympäri Antin kaulaa*).

Ja minä rakastan sinua! . . .

ANTTI

Ja minä sinua, minun omani! (*vaipuvat syleilyyn*).

Neljäs kohta.

ANNA, ANTTI, TIINA.

TIINA

(joka on hiljalleen tullut sisälle Antin ja Annan syleilyn aikana).

Täälläpä lempi jo on liekissänsä.

ANTTI

*(säikähtyen irtaantuu Annasta)*Leikkittelet sinä aina vaan ja säikäyttelet tässä ihmiset! *(vihaisesti)* Pahempi olisin, niin panisin niskaasi.

TIINA

*(pilkallisesti)*Herran kummat, hyvä talonvävy, mitä minua noin säikähdyt? *(sivulle)* Tapasinpa heidät vihdoinkin!

Viides kohta.

EDELLESET, SANNA sitten METSOLA.

SANNA

(vihaisesti)

Mitä ääntä täällä pidetään, vai joko riita alkaa taaskin uudellensa?

TIINA

Antti täällä vaan jo . . .

A N N A

(hyppää Tiinan luo; lyö vasemman kätensä Tiinan kaulaan ja oikealla tukkien Tiinan suuta).

Ole, Tiina kulta, puhumatta, kyllä minä kerron kaikki äidille! . . . *(menee Sannan luo ja hyväilee häntä)* Antti täällä teki sovinnon Tiinan kanssa, pyysi anteeksi. Nyt he eivät koskaan riitele, eivätkä pilkallisesti puhu toisilleen.

S A N N A

(liikutettuna)

Se oli hyvin tehty, lapsikullat. Riita, eripuraisuus, on perheen pahennus.

M E T S O L A

(tulee kiireesti sisälle)

Saamme vieraita tuossa paikassa! Siellä kellot, kulkuset kilisevät, että metsä vastaan raikaa.

S A N N A

(hyvilläään)

Täällä kuuluu hyvät sanomat! Antti, on Tiinan kanssa tehnyt sovinnon.

M E T S O L A

(hommaillen)

Minä vähät heidän sovinnostaan! Puhdistakaa edes huonetta . . . ettekö kuulleet? vieraita tulee!

(Tiina menee kiuluineen keittiöön, Sanna korjailee ruukin ja villakopat sivummalle nurkkaan. Antti korjaa verkonkudoksen pöytäjalkalaatikkoon. Anna pyyhkii räsyllä pöytää ja penkkejä).

Kuudes kohtaous.

EDELLESET, NIKKINEN.

(Nikkinen on puettu herrasvaatteisiin, pitkävartisiin saappaisiin. Susinahkaturkki ja rintalaukku komistavat Nikkisen ensi esiintymistä)

NIKKINEN

Päivää taloon, päivää! Taidatte olla isäntämies? (kättelee) Nimeni on Niilo Nikkinen, puulaakin herra asiamies.

METSOLA

(hämillään, kumartelee raapien jalalla ja silitellen tukkaansa).

Niinhan tässä. . . . minähän se tässä tätä nykyä isäntä olen. Herra puulaaki tekee hyvin, heittää vaatetta vähemmäksi (auttaa turkkia Nikkisen päältä). Kamari-puoli on kylmänlainen ja noin kun keskentekoinen.

NIKKINEN

Kiitosta vaan, isäntä hyvä, tuntuu täällä tarkenevan. (pane turkin peränaulaan; hykerrellen käsiään) Jahhah, . . . jahaa, tämä on luultavasti emäntänne? (kättelee) Nimeni on Niilo Nikkinen! (kääntyen Annaa) Entä tämä sievä neiti? On varmasti teidän tyttärenne? (kättelee Annaa) Nimeni on Herra Nikkinen, . . puulaakin herra asiamies. Löytyypä ruusuja salollakin ei vain kasvi-tarhoissa! Todella on teillä kaunis tytär, se täytyy minun tunnustaa.

METSOLA

(kumarrellen)

Mitä ne salonlapset, tuota, noin kuin kauniita olisivat?

NIKKINEN

(kääntyen Anttiin)

Eihän tämä vaan poikanne liene? (kättelee).

ANTTI

(joka on tällä välin tarkastellut ja ihmetellyt Nikkisen kommea turkkia ja rintalaukkua).

Renki minä vain talossa olen, olen Antti nimeltäni.

NIKKINEN

Jahah. . . menepäs Antti sitten ja tuo se kapsäkki sieltä re'estäni! (viittaa kädellään ulos).

ANTTI

(vikkelästi)

Kyllä, herra puulaaki hyvä, kyllä minä toimitan! (kipasee ulos).

Seitsemäs kohtaus.

METSOLA, NIKKINEN, SANNA, ANNA,

NIKKINEN

Sievällä paikalla talonne on, vaikka näin salon sisällä. (tarjoo sikarin) Pannaan tupakiksi, isäntä hyvä, nämä ovat parasta laadultaan (tarjoaa tulen myös).

METSOLA

(kumarrellen)

Kiitosta paljon, herra puulaaki, osannenko minä näitä poltella? En ole vielä oikeastaan puotitupakoihin tottunut, olen vain kotikasvuja, nurkantakasia sauhuttanut.

NIKKINEN

(*naurahtaen*)

Kyllä näihin pian tottuu, eivät ole väkeviä.

METSOLA

(*naisille*)

Menkää te nyt, helmaväki ja pukekaa parempaa yllenne! Vieraiden kunniaksi sopii olla siistinä.

SANNA

(*niiaillen*)

Tuota noin, rohkenen kysyä, että jos herra puulaakin sopisi, niin otetaan kuppi kahvia? . .

NIKKINEN

Nöyrin kiitos, emäntä hyvä, kyllä se hyvin soveltuu; etenkin kun on viehättävä tarjoilija talossa, (*kumartaa Annalle*) kuten teidän tyttärenne. (*Sanna ja Anna menevät keittiöön*).

Kahdeksas kohtaus.

NIKKINEN, METSOLA, ANTTI.

ANTTI

(*tuoden kapsäkin sisälle*).

Tässä on herran kapusäkki!

NIKKINEN

(*viittaa kädellään*).

Pane se tuohon penkille vaan.

A N T T I

(panee peräpenkille, pöydän taa).

On siinä vähin painoa, . . eihän vaan rahoja liene?

N I K K I N E N

Korjaa nyt hevonen ja hoida se hyvin, tuossa on vähän vaivoistasi. *(Antaa 2 markkasen).*

A N T T I

Kiitoksia, herra puulaaki hyvä, kyllä minä siitä huolen pidän. *(Menee ulos).*

Yhdeksäs kohta.

N I K K I N E N

(availlen kapsäkkiään).

Teillä on hyvää metsää vielä, kehuivat tuolla kirkolla.

M E T S O L A

(kehasten)

No ei se salo siitä somene, vaikkapa itse sanon. On siellä tukkia sekä hirttä, honkaa ijänikuista!

N I K K I N E N

Ei talo siis suotta nimeään kannaa, kun Metsolaksi kutsutaan. *(Ottaa tinakaulapullon kapsäkistään)* Mutta eiköhän, isäntä hyvä, maisteta vähän kaupungin tuomisia? Olisiko teillä pikkulasi ja jos vähän sokeria?

METSOLA

Eiköhän niitä talossa liene . . . (menee keittiöön).

Kymmenes kohtaus.

NIKKINEN

(itseksseen)

Tuhmaa kansaa totisesti näkee näillä seuduilla. (Avaa korkin pullostaa) Oikein aika pölkkypäitä ovat joka ainoa; luulisi täällä voivansa tehdä kaupat mielensä mukaiset. (Sytyttää sikarinsa) Mutta missä viipynevät vielä metsänlukijat, kun ei niitä vielääkään kuulu. (Hyker-telee käsiään) Annan isännälle tästä ensin hiukan voitetta, ehkä sitten kaupat luistaa tavallista paremmin. (Kävelee edestakasin).

Yhdestoista kohtaus.

NIKKINEN, METSOLA.

METSOLA

(tuoden lautasella 2 ryyppylasia ja sokerirasian.)

Tässä olisivat, sokeri ja lasit, tuota, kohta se jo joutuu kahvikin.

NIKKINEN

(kaataen laseihin).

No niin, . . jos vähän maistetaan! Tämän tina-kaulan sisusta ei pitäisi olla huonompaa! Olkaa hyvä ja ottakaa. (Kipauttaa lasiaan) Terveydexsenne, isäntä!

METSOLA

(kumarrellen)

Onneksi herra puulaakille! *(Ryypää pohjaan)* Ki . . kii . . tok . . . kiitoksia! Olipa se ko-koko karhua, kun tuota he-hengen salpasi!

NIKKINEN

(naurahdellen)

Se oli näet oudostansa, ei se huonoa laadultaan. Konjakkia, parasta sorttia, oikein Jamaikka-konjakkia.

METSOLA

Vahvaa oli raakki, koska hikeen potkasi. *(pyyhkii hikeä otsaltaan ja juo kaljaa haarikasta).*

NIKKINEN

Olen täällä matkustellut metsän-ostohommissa. Meillä on suuret liikkeet ja parhain hinta maksetaan.

METSOLA

Vai niin, . . . herra puulaakilla on siis metsäasiat.

NIKKINEN

Niin on, hyvä isäntä.

Kahdestoista kohtaus.

METSOLA, NIKKINEN, HONKANEN,
MÄNTYNEN.

(Honkanen ja Mäntynen ovat puetut lyhyisiin lammashkatturkkeihin, savonreuhkat päässä ja pitkävartiset saappaat jalassa).

HONKANEN

Hyvää iltapäivää taloon!

MÄNTYNEN

Terveeksi, isäntä Metsola! (*Kättelee*).

METSOLA

(*kätellen*)

Mitä kuuluu vieraille?

HONKANEN

(*leikillisesti*)

Hyvin kuuluu, kun hyvin huutaa; mitä vaan tänne kuulune?

METSOLA

Vieraat ovat hyvät ja käyvät peremmälle, näkyy täällä tilaa olevan!

HONKANEN

Taitaa olla kaupat tekeillä, koska pullokin on pöydällä?

METSOLA

Eihän meillä tässä mitä kauppaa . . . herra puulaaki vain vähän tarjosi.

NIKKINEN

Otinme pienet tervetulijaiset vähän kuin kaupan aluksi. Pankaa tupakiksi täältä, miehet! (*Tarjoaa sikaria*).

HONKANEN

Mitä siinä sitten muuta on, lyökää kaupoiksi vain isäntä!

NIKKINEN

(kävelee edestakasin).

Paljonko vaatisitte salostanne? . . .

METSOLA

(kynsien korvallistaan).

En tuota osaa oikein sanoa, mikä tuo kohtuus olisi . . . Minä kuulustelen vähän vaimoltani, mitä mieltä hän on kaupasta . . . Se on Sanna aina olevinaan tuota niinkuin viisaampi kaupoissaan. (menee keittiöön).

Kolmastoista kohta.

NIKKINEN, HONKANEN, MÄNTYNEN.

NIKKINEN

(kaataen lasiihin).

No miehet, pankaa ryyppy poskeenne; puhellemme sitten asiasta.

MÄNTYNEN

(ryypättyään)

Mikäs selvästä on selvää tehdessä.

NIKKINEN

Hyvältäkö metsä näyttää? Tuleeko tuolta tavaraa?

HONKANEN

(ryypättyään)

Metsä sanalla sanottu on hyvä, parhaimpia koko piirissämme!

MÄNTYENEN

Kyllä sieltä tukkia tulee, runsaasti ja hyviä.

NIKKINEN

(salaperäisesti)

Hs .! hs .! .! hiljaa, hiljaa vaan. Paljonko, luulette, voivan maksaa noin kuin urakkakaupalla?

HONKANEN

Viisitoistatuhatta lienee vähän? . . . metsä on sanalla sanoen mainio!

NIKKINEN

Mitä mieltä Mäntynen on? Oliko liikaa sanottuna?

MÄNTYENEN

Synti olisi sillä ostaa, vaikk'eivät enempää pyytisikään. Kaksikymmentätuhatta vähimmittäin alkaisi olla asiaan päin.

NIKKINEN

Ei, ei, pojat, hemmetissä, se on liikaa sanottu! Millä se puulaaki pystyssä pysyisi, jos suuria summia maksetaan? *(Sytyttää sikarinsa ja kävelee)* Mutta kuinka moneen tuumaan sitten täytyisi tukit hakata?

MÄNTYENEN

Keskipituus, yhdeksän tuumanen, ja siitä sitten ylöspäin, noin parin vuoden ajalla. Salo se on siksi hyvä, että kyllä kannattaa.

NIKKINEN

Jaa, jaa! mutta veto ja uitto? . . . nepä ne juuri maksavat. Eei, . . . ei siitä kannata sitä maksaa, ei sun totta perhana.

HONKANEN

Veto on lyhyt ja joet suorat, kyllä sieltä juosta solottaa!

MÄNTYENEN

Eikä kalliiksi tulekaan!

Neljästoista kohtaus.

EDELLISET, METSOLA, SANNA.

SANNA

Mitä kauppaa se meidän ukko herrain kanssa hommailee?

NIKKINEN

(innostuneena)

Tukkikauppa se me tehdään, . . . tehdään tottisesti niin. (Taputtaen Sannaa olkapäälle) Mutta tätä kauppaa emännättä, tiedän minä, ei nyt tehdäkään. Emäntien mielet tässä kohden tahdon aina tiedustaa, he kun usein miestensä kanssa ovat yhtä neuvokkaat.

METSOLA

Se on oikein, herra puulaaki, tilamme on meillä yhteinen. Yhteinen on sille immissiooni, kiinnekirjat sekä päätökset.

NIKKINEN

(hykertelee käsiään).

Arvasinpa minä, näet, oikein. Tuokaa, isäntä, tilankirjat, tarkastetaan lähemmin.

METSOLA

Kyllä niistä selvä saadaan, tallella ne ovat kaikki.
(menee keittiöön).

Viidestoista kohta.

NIKKINEN, HONKANEN, MÄNTYENEN,
SANNA.

SANNA

(kehasten)

Niin, yhteisillä rahoillamme me tämä talo ostettiin.

NIKKINEN

(imarrellen)

Näen kyllä emännästä, että olette toimen ihminen. Eipä kumma jos nyt seuraa teitä arvo ja rikkaus.

SANNA

(mielissään)

Mistähän tuon rikkauden noin vaan yhteen puhalttaa? Ei ne ole meikäläisten pikku talojen käsissä.

NIKKINEN

(salaperäisesti)

Metsissäanne löytyy aarre, jota moni kadehtii! . .
Ja minä teille maksan siitä korkeimman taksan mukaan.

HONKANEN

Se on totta, emäntä hyvä, herra ei maksulla
tinkaile.

NIKKINEN

(hykerrellen käsiään)

Luulen totta toisen kerran, että moni kadehtii, kun
saa kuulla Metsolaisten tuhansista pankissa!

Kuudestoista kohta.

EDELLISET, METSOLA, ANTTI.

METSOLA

(kantaen suuren käärön papereita tuvan pöydälle)

Kyllä näistä papereista löytyy tilankirjatkin!

HONKANEN

No onpa on jo niissä jotakin!

SANNA

Kaikki meidän ukko tallentaa, mistä paperin vaan
saapi käsiinsä, oli se sitten tarpeellinen tai ei.

NIKKINEN

(tarkastelee erästä paperia)

Hjaa, . . . tässä se on perintöpäätöksenne! Metsolan perintötila ^{12/100} osaa manttaalia N:o 3 Korvenkylässä Salovaaran kappelia.

METSOLA

Oikein lausuttuna, vallan niin!

ANTTI

(uteliasasti)

Tilankauppojako täällä tehdään?

NIKKINEN

(komentavasti)

Ole ääneti äläkä häiritse! *(Metsolalle)* Eikö tilanne ole suurempi manttaalilleen?

METSOLA

(kehasten)

Ei ole suurempi, eikä pienempi, mutta se on kaikki maata se.

NIKKINEN

Jaa jaa, kyllä kait, hyvää maata lieneekin! . . .
(naurahtaen) No mitä nyt maksaisi Metsolan metsät, tohtiiko edes kysyä?

METSOLA

Vaikea lienee minun sanoa, päättää kauppaa noin äkisteen.

H O N K A N E N

Isännälle on hyvä tarjona, nyt kun pääsee met-
sistään, mutta jos kesällä kulo polttaa, niin on arvo
mennyttä.

M E T S O L A

Olette kyllä oikeassa, hyvä vieras. Todellakin.
Ei ole liioin luottamista paimenpoikain piippuihin.

S A N N A

Eipä kyllä olekaan, etenkin jos poutakesät vielä sat-
tuu olemaan. (*Metsolalle*) Voisithan tuon vaikka myydä. . .
toista se maa kasvane.

N I K K I N E N

(*reippaasti*)

Minä lupaan kahdeksantuhatta! Eikö riitä hinnaksi?
Enempää en voisi maksaa, metsät ovat halpoja. Kohta
lopetetaan ostot, pannaan sahat seisomaan (*kävelee edes-
takasin*). Tullit yhä kohoovat. . . sodat mailla vieraila . . .
niin, näettekös, se se tekee puulaakeille tappion.

M E T S O L A

(*kynsien korvallistaan*)

On, on tuota tuossakin jo, (*epäröiden*) mutta jos
hiukan lisäätte? (*Sannalle*) Vai mitä sinä eukko sanot?
Olet aina olevinasi tuota noin kuin viisaampi.

S A N N A

Mitäs minä ymmärrän. Tehkää niinkuin hyvä tulee.

A N T T I

(reippaasti)

Parisen tuhatta vielä hyvin kannattaa se kohottaa.

N I K K I N E N

(vihasesti)

Mitä siinä sivullisten tulee tietää asiaan. *(kohteliaammin)* Mutta ehken nuorimies tuntee hyvin maisemat? Onko mielestänne siellä tukkia ja hirsii?

A N T T I

(kehasten)

Kyllä niitä sieltä saatte molempia lajia.

N I K K I N E N

Minä maksan kymmenen tuhatta; mitä siihen sanotte? Enempää en salosta maksa, en, en yhtä penniä. Viisi tuhatta maksan heti, jäännös kahden vuoden ajalla.

M E T S O L A

No, jos hänet tuota, möisin; vaikkapa lyödään kaupaksi!

N I K K I N E N

Mutta nyt on toinen seikka, kuinka paksuun ottaa saa? Pituus se on meidän asia, kun latvan paksuus tiedetään.

M E T S O L A

No, senlaiset kuin herroille kelpaa, tokko ne hoikkia huolivatkaan? *(Honkanen ja Mäntynen puhelevat keskenään tehden vilkkaita eleitä).*

NIKKINEN

(sytyttäen sikarin)

Ja kolmen vuoden otto-aika?

METSOLA

(välinpitämättömästi)

Se lienee yhden tekevää, kunhan otatte omanne pois.

NIKKINEN

Mitä mieltä emäntä on, joko päätetään nyt kauppa?
(kaataa konjakkia pikareihin).

SANNA

Olkoon niin sitte minustakin nähden.

NIKKINEN

(innostuneena)

Tuossa käsi, isäntä, tukkikauppa on päätetty!
(lyövät kättä) Emäntä myös, tuohon käteen!

HONKANEN

(erottaen kädet)

Ja kauppa pysyy kuin Jyrin päivä!

METSOLA

„Sanasta miestä, sarvesta härkää“ sanoo vanha sananparsii. *(Ottaa lasin ja kipauttaa Nikkisen lasin kanssa — ryyppäävät).*

Seitsemästoista kohtaus.

EDELLESET, ANNA ja TIINA.

(Anna kantaa tarjotinta, jolla on kahvikupit, sokeri- ja kermastiit, jotka asettaa pöydälle; Tiina, kantaen kahvipannua Annan perässä, antaa pannun Sannalle, joka alkaa kaataa kahvia kuppeihin).

NIKKINEN

Juokaa nyt litkoja, naapurit hyvät, minä teen kauppakirjamme. *(ottaa kapsäkistään paperit, musteen ja kynän pöydälle)* Täällä on vielä pullo lisää, jos yksi käynee vähäksi. *(nostaa uuden tinakaulapullon pöydälle)* Ottakaa vaan, että korvissa soipi, tukkikaupan muistoksi! *(Alkaa kirjoittaa)* Kyllä nämä pian valmistuvat; ne ovat, näet, valmiiksi „präntätyt“, senkun vähän täyttelen.

(Nikkinen kirjoittaa. Miehet, paitsi Antti, tekevät pöydän toisessa päässä puolikuppisia, niitä maistellen. Antti ja Anna puhelevat hiljaa keskenään. Sanna maistelee tuon tuostakin Metsolan kupista. Tiina seisoo vähän loitommalla yksin. Vähän aikaa äänettömyyttä).

S A N N A

(ojentaen kuppia Tiinalle)

Maista nyt sinäkin, Tiina, vähän tukkikaupan muistoksi!

H O N K A N E N

(reippaasti)

Hitto viekөөn, minä sen annan, teenkin oikein oivallisen. *(Panee konjakkia kuppiin).*

S A N N A

Se on meidän piikamme.

HONKANEN

Olkoon vaan, emäntä hyvä, mutta ei se ole tuosta piiankaan suu. (*Tarjoo Tiinalle kuppia*) Otapas tuosta, karjahurri, tukkikaupan muistoa!

TIINA

(*ottaa kupin, mutta pitää sitä epäillen kädessään*).

Jos se on mitä? . .

HONKANEN

(*leikkisästi*)

Niinkö lemmen juomaa? Juo vaan pois, tyttöseni, kyllä se on sitä joka lämmittää.

SANNNA

Maista vaan Tiina, ei se myrkyä ole!

TIINA

(*ryyppää vähän*)

Kiitoksia, hyvä vieras! (*Antaa kupin Honkaselle*).

MÄNTYENEN

(*iloisesti*)

Siinä se on sussu valmis sinulla ensi uittoaikana. Vakka se vaan kannen löytää, hah hah haa, kannen löytää.

HONKANEN

(*taputtaen Tiinaa olkapäähän*)

Se on tietty! Nuorella pojalla olla pitää parempaa kuin viina.

METSOLA

Oletteko sitten poikamies?

HONKANEN

(napauttaa kuppiaan Metsolan kupin kanssa)

Poika kuin niverä, isäntä hyvä, ruvetkaa vaan puhemieheksi.

METSOLA

(salavihkaa)

On sillä Tiinalla rahojakin, jos, tuota, niinkuin.
(Nykäsee Honkasta kyynäspäällään kupeeseen).

MÄNTYENEN

Se naula veti, sanoi timpermanni, . . . kuulitko sinä, Honkanen?

HONKANEN

(kehasten)

No osinkolainenhan se olla pitää, tiedäthän sen, veli, vanhastaan. *(Antille)* Mutta mitäs renki siihen sanoo? Saisiko piikaa riiastaa?

ANTTI

(ivallisesti)

Kun sinulla on noin sukkela suu ja leikkisä nenä niin koeta!

MÄNTYENEN

Se oli oikein. Sana sanasta, kaksi parhaasta.

NIKKINEN

(On joskus karsain silmin tähystellyt Anttia ja Annaa)

Pojassa lienee vävyn vikaa, minä pahoin epäilen.
(Ryppää lasistaan ja sytyttää sikarinsa).

S A N N A

Lapsihan tämä meidän tytär on vielä miehelle mennäkseen. Keyrinä täytti kahdeksantoista.

H O N K A N E N

Kaikkea muuta ihminen katuu, mutta ei nuorra naimistaan. (*Ryyppää*) Niin, nuorena sitä naida pitää. —

N I K K I N E N

(*totisena*)

Nyt ovat kauppakirjat tehdyt ja ne kuuluvat näin: (*Lukee kovalla äänellä*) Herroille Pölkkylin ja kumppanille myymme me allekirjoittaneet omistamaltamme Metsolan perintötilalta, N:o 3, Korven kylässä Salovaaran kappelia, kaikki niinhyvin koti- kuin salopalstalla löytyvät mänty- sekä kuusi-tukkipuut ja hirret välilämme sovitusta kauppasummasta, suuri kymmenentuhatta Suomen kultamarkkaa, seuraavilla ehdoilla:

1:si Ostaja saapi ottaa mänty- ja kuusipuut, jotka maasta mitaten 24 jalan pituudelta täyttävät 7 tuumaa sekä kaikki siitä ylöspäin;

2:si ulosottoaika kestää kolme vuotta, luettuna tästä päivästä edelleen, ja saapi ostaja vedättää puut, mihinkä parhaaksi näkee Metsolan tilalle kuuluville ranteille. Vetotiet saapi ostaja tehdä, ilman eri maksua, mielensä mukaan, mihinkä tahtoo ja hakata kasvavaa metsää, missä tarvis vaatii;

3:si kankipuut, hakavarret ja lenkeiksi käytettävät kuusijuurikat ynnä muut vitakset saapi ostaja ottaa Metsolan maalta myös ilman eri maksua;

4:si mainitusta kauppasummasta, kymmenestä-tuhannesta markasta, maksaa ostaja nyt kontrahtia

allekirjoittaessa viisituhatta markkaa, vuoden kuluttua tästä päivästä kolmetuhatta markkaa ja loppusumman eli kaksituhatta, silloin kun metsä on lopuilleen hakattu;

5:si. tämän kaupan vakuudeksi on ostajalla oikeus, myyjän kustannuksella, hakea ja voittaa kiinnitys yllämainittuun Metsolan tilan N:o 3 perintömaahan Korven kylässä Salovaaran kappelia;

6:si. näitä kauppakirjoja on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, ostajalle sekä myyjälle, yksi kummallekin.

Metsolassa Tammikuun 10 p. 1898.

Matti Matinp. Metsola.

Susanna Metsola.

M. M.

M.

S.

M.

Yllä seisovaan kauppaan olemme tyytyväiset:

Pölkkylin ja kump.

per. prok. Niilo Nikkinen.

Todistavat: — —

Viisituhatta markkaa nyt maksettuna kuitataan, aika ja paikka kuin yllä:

Matti Metsola.

Susanna Metsola.

M. M.

S.

M.

Todistavat:

Onko kontrahtia vastaan mitään sanomista?

M E T S O L A

Mikä on tehty, se on tehty, ja tehty seisoo.
(Kerääntyvät kaikki pöydän ympärille).

N I K K I N E N

(antaa kynän Metsolalle)

Pankaa tuohon nimimerkit, isäntä ja emäntä!
(osottaen paikat) Tuohon noin ja sitten tuohon. Molempiin kirjoihin.

METSOLA

(piirtää paperille)

Vapisee tuo käsi vähän, mutta *(tekee ristit nimimensä alle)* eikö sitä jo siinä liene?

SANNA

(ottaa kynän ja piirtää paperille, tavailleen)

Ässä aa ännä, . . aa Sanna . . . No niin se on tehty.

NIKKINEN

Jos Honkanen ja Mäntynen todistavat. *(Ottaa lompakon poveltaan)* Minä luen rahat pois. *(Lukee 8 kappaletta 500 markan seteleitä ja loppusumman pienemmissä paperirahoissa pöydälle).*

HONKANEN ja MÄNTYNEN

Kyllä me todistamme. *(Kirjoittavat nimensä molempiin kauppakirjoihin).*

NIKKINEN

(ottaa toisen kauppakirjan ja setelitukon käteensä ja antaa ne Metsolalle)

Tämä toinen kauppakirja kuuluu teille, isäntä. *(Naurah taen)* Eikö ole kauniit setelit, juuri pankista nostetut.

METSOLA

(pidellen vapisevin käsin setelitukkua, kumartelee)

Kiitoksia, herra puulaaki; tuota, osanneeko näitä rätnätä? *(Metsola, Sanna ja Anna lukevat rahoja pöydän päällä).*

NIKKINEN

(kokoillen jäännöspaperit, musteen ja kynän kapsäkkiinsä)

Kymmenentuhatta Suomen markkaa, se vaan löytyy harvalla; koettakaa nyt hyödyksenne käyttää nämä varanne!

METSOLA

Kyllä, tuota, niin on tehtävä. . . . Mistä vaan paremman koron saisi? . .

NIKKINEN

Hyvän neuvon annan teille, kuulkaa, isäntä Metsola! Nyt kun olette metsän myyneet, koettakaa maata viljellä; suota kuivata, heinää viljellä, maata muokata hurjasti. Karja, se on nykyajan talonpoikain tukena. — Rakennukset tilallanne voitte myöskin kohentaa, maalata ja sisustaa yltäpäältä kunnollensa.

SANN A

(mielissään)

Kyllä neuvo hyvä oli, kun vaan voisi seurata.

HONKANEN

(joka on puhellut Tiinan kanssa)

Mikä sitä on seuratessa, kun on kerta varoja.

NIKKINEN

(juhlallisesti)

Kouluttakaa tyttärenne näppäräksi neidiksi. Kansanopisto, meijerikoulu ja sen sellaiset sopisi. Ruoanlaitto- ja keittokoulu ei olisi myöskään hulluutta . . .

Kun on tytär ainoanne, sopisi sitä nyt kustantaa, että kerran miehellensä olisi hyötyä, kunniaa. (*Ottaen Annaa kädestä puhuu hyvin sulavasti*) Teille, nuori neiti hyvä, toivotan myös onnea. Olette rikas, sievä muuten, sekä talon perijä, kun vanhempanne kerran kuolevat. Sulhasista ei siis teillä ollenkaan ole puutetta. Valitkaa vaan mieleisenne rikkaitten joukosta, mutta niistäkin vaan se, jolla on hyvä sivistys. Oppi, tieto, taitavuus, se on miehen kunnia, jos sen kunniakseen käyttää. (*Kumartaa ja pudistelee Annan kättä*) Hyvästi nyt, Anna neiti; joskus vielä tavataan. —

A N N A

(joka Nikkisen puhelun aikana on katsonut lattiaan, niijaa)

Kiitoksia hyvin paljon. (*Menee tunteidensa valtaamana keittiöön*).

Kahdeksastoista kohta.

E D E L L I S E T paitsi A N N A.

N I K K I N E N

(*ottaa liivinsä taskusta rahaa*)

Tästä annan sinulle, Antti, juomarahaa. (*Pistää Antin kouraan*) Menehan ja käännä hevoseni!

A N T T I

(*reippaasti*)

Kiitoksia, herra puulaaki, kyllä minä toimitan. (*Kipasee ulos*).

M Ä N T Y N E N

(*kehasten*)

Reipas rengiksi on kerrassansa! —

Yhdeksästoista kohtaus.

EDELLESET paitsi ANNA ja ANTTI.

METSOLA

Joko sitä ollaan lähdössä?

NIKKINEN

Lähteä täytyy taaskin taipaleelle, mutta otetaan nyt piiska lähdöksi! (*Kaataa putelista kuppeihin ja laseihin*). Maljanne, isäntä hyvä, kaupan muistoa!

METSOLA

Terveudeksi herra puulaakille! (*Miehet kaikki ryyp-päävät sekä Sanna ja Tiina*).

NIKKINEN

(*pukee turkit yllensä ja laukun kaulaan*)

Honkanen! Vie rekeen kapsäkkini. Menemme siinä kaikki kolmisiin.

HONKANEN

(*vikkelästi*)

Heti valmis, sanoi Samperi. (*Pistää pöydältä toisen pullon povellensa ja ottaa kapsäkin vasempaan käteensä*). Hyvästi vaan, isäntä, emäntä; kiitos paljon keistänne! (*kättelee*) Hyvästi sinä simpukkani! (*Panee veitikkamaisesti toisen kätensä Tiinan olkapäälle*). Ikävällä täytyy eritä, mutta lähdehän nyt edes saattamaan (*Menevät ulos*).

Kahdeskymmenes kohta.

METSOLA, SANNA, NIKKINEN ja
MÄNTYNEN.

NIKKINEN

Yhden neuvon, isäntä, annan teille. Varokaa renkiänne tyttärestä. Poika näkyy mieliksivän Annaa; . . ja miltä se nyt sitten näyttäisi jos rikas, toimelias talollinen, saisi vain rengin vävyksensä.

MÄNTYNEN

Naurettavaa se on kokonansa.

SANNA

Tuskin Antti sitä tosissansa vielä lienee edes ajatellut.

NIKKINEN

Parasta on poika erottaa mitä pikemmin pois palveluksesta. Häpeän se vielä voisi saattaa käytöksellään koko talolle.

Yhdeskolmatta kohta.

EDELLISET, ANTTI.

ANTTI

(reippaasti).

Hevonen on nyt käännettynä, portaiden edessä jo odottaa.

NIKKINEN

(kättelee)

Hyvästi vaan nyt, hyvä talonväki. (*Antille*) Pääset Antti, tukkitöihimme; olet siihen hyvin sopiva.

ANTTI

(*kumartaen*)

Kiitos kunniasta, hyvä herra, mutta kukas turpeet puskisi?

NIKKINEN

(*viittaa kädellään*)

Siinä kuulitte nyt itsekin. Eteenpäin on mieli elävällä!

MÄNTYENEN

Hyvästi nyt ja kiitoksia paljon. (*Nikkinen ja Mäntynen menevät ulos*).

Kahdeskolmatta kohtaous.

METOLA, SANNA, ANTTI.

METSOLA

(*pitäen toisessa kädessään setelitukkaa, toisessa kauppakirjaa*).

Erkani se kerta köyhyys meistä!

SANNA

(*korjaillen kahvikupit tarjottimelle*)

Onpa on jo rahaa olemassa ja toinen puoli niin kuin tulossa.

METSOLA

Saamme kulkea jo rikkaan arvolla ja tuota noin kuin vähän pöyhkeilläkin.

S A N N A

(vieden kahvikapistukset keittiöön, puhuu mennessään)

Rakennukset ensin korjataan, loput lainailemme vaikka korolle. *(Menee).*

Kolmaskolmatta kohtaous.

METSOLA, ANTTI.

A N T T I

(nöyrästi, mutistellen hattuaan)

Kun onni isäntää nyt näin on suosinut, suonette minullekin vähäisen osan siitä? . .

METSOLA

(viihaisesti)

Mitä sinä sillä tarkoitat; puhettasi en nyt käsitä?

A N T T I

Tytärtänne, hyvä isäntä, aioin pyytää teiltä vai-mokseni.

METSOLA

(polkien jalkaa)

Oletko järjiltäsi, sinä raukka! *(Kähisten kiukusta)* Minunko rahojani olet kärttynyt ja tytärtäni tässä hännystellyt, mokomakin rengin roikale. *(Puiden nyrkkiään Antille)* Turhaan, turhaan niitä tavoittelet.

A N T T I

(heittäytyy polvilleen Metsolan eteen)

Palvelen teitä, hyvä isäntä, kun Jaakop Raakelistaan Laapania, jos vaan suotte meille siunauksenne! . . . Rahojanne en minä himoitse, en yhteen penniinnekään tahdo kajota. Rehellisesti teitä palvelen ja olen teille aina kuuliainen.

M E T S O L A

(rähisten kiukusta ja tukkien käsillä korviaan)

Tuki suusi jo, kurja, tuki suusi! Minä en kärsi tuota kuunnella. Huomeispäivänä saat muuttaa talostani; kuulitko kurja tuomiosi nyt. *(Sivulle)* Täytyy viedä rahat säiliöön, voivat vielä vaikka varastaa. *(Menee kiiruusti keittiöön).*

Neljäskolmatta kohta.

A N T T I

(murheissaan)

Koko elämäni on nyt muserrettu! Voi minua, voi poikaa onnetonta . . . Tuulentupiako oli toiveeni, jota Annastani ajattelin . . .

A N N A

(tulee kalpeana keittiöstä)

Miksi olet suruissasi, Antti?

A N T T I

(suruisesti)

Tämä ilta saatti välillemme kuilun, kuule, Anna rakas, syvän juovan väliimme se sai. Sinä rikas, minä

köyhä poika, arvaat itse mitä tarkoitan. Minun täytyy talosta nyt pois, tiesi ehkä tänä iltana, niin se kuului isäsi käsky. Emme toisiamme saa enää puhutella, saanemme edes nähdäkään. Isäsi on tarkkuudessaan sokea muulle kaikelle paitsi rahalle, arvolle.

A N N A

(pane kätensä Antin olkapäälle ja lausuu lempeästi, lohdutellen)

Älä ole murheissasi, Antti! . . Eläkäämme vielä toivossa . . .

A N T T I

(lempeästi)

Suot siis, armas Annaseni, kumminkin edelleenkin loistaa sielussani kuvasi, joka murheen mustat pilvet poistaa sumuiselta eloni taivaalta?

A N N A

(itkien)

Ijäti, o rakas Anttiseni! Älä unhota pois minua!

A N T T I

(pitäen Annaa kädestä, laulaa)

En voi sua unhottaa poies',

Vaikk' en ikänä' sua saa,

Sä sydämessäni olet

Ikuisessa muistossa.

Jos arvossa mä oisin

Ja rikkahitten rinnalla,

Niin totta kerran voisi

Viel' onnenikin kukoistaa!

Esirippu alas.

Toinen näytös.

Somasti paperoitu sali Metsolan talossa. Vasemmalla sivuseinällä kaksi ovea kamareihin. Peräseinällä kaksi ikkunaa, ikkunaverhoineen ja kukka-astioineen. Ikkunain välillä pöytä, jolla on valkoinen liina. Oikealla sivuseinällä kaksi ovea, joista lähempi ovi keittiöön ja ovi peremmällä eteiseen. Huonekalut, kuten pironki, tuolit, kaappi ja keinutuoli, ovat sievää tekoa ja ajanmukaiset.

Ensimmäinen kohtaaus.

A N N A

(kastelee ikkunan ääressä olevia kukkasia ja hyräilee itseksensä)

Minä olen yksin täällä
Niinkuin lintu oksan päällä,
Kaukana on ystävän',
Siit' on murhe mielessän'.

Toinen kohtaaus.

A N N A, S A N N A,

(joka on tullut hyräilyn aikana keittiön ovesta)

S A N N A

(nuhdellen)

Sinä täällä yhä hyräilet ja huoletonna kastelet vaan kukkiasi; eletään vain kuten vallasväki. Tulisit auttamaan nyt hieman askareissa.

A N N A

(välänpitämättömästi)

Tarvitseehan nämä kukkasetkin vähän kostuketta kuumalla ajalla.

S A N N A

(harmitellen)

Eikä kuulu isääkään tulevaksi, . . . on se kummallista kuinka viipyy kauan.

A N N A

Eipä hän asioitta viivy; lienee kokouksia siellä kirkolla.

S A N N A

(närkästyneenä)

Lienee ryyppytoverina enempi heidän keskuudessaan siellä suosittu, nyt kun rahaakin on viljemmalta kaikkia juotella ja ravita. . . . Alan jo tulla kärsimättömäksi.

A N N A

(lopettaen kastelemisen)

Nyt lähden tupatöissä teitä auttamaan.

S A N N A

Kaikki syövät talon tyhjäksi, mokomatkin tukki-junnarit; . . . mitä tässä ruoaksi laittanee? *(Menevät keittiöön).*

Kolmas kohta.

(Metsola tulee paitahihassillaan eteisovesta, takki vasemmalla käsivarrella ja oikeassa kädessään kantaen suurta tuohikonttia, jonka asettaa oikeaa sivuseinää vasten keittiön oven pieleen pystyyn).

METSOLA

(pyyhkien paitansa hihalla hikeä otsaltaan).

Huh turkanen, kun teki kuuman, astuskellesani tuossa helteessä. Ukkonen se lieenee ilmassa, ei se muuten noin nyt hiottaisi. *(Käy istumaan).* Tuntuu täällä toki viileältä, tekee mieli oikein istumaan. *(Itsekseen)* Mitähän nyt Sanna taaskin saarnaa, kun näin kauan viivyin kirkolla? . . . Mutta sama se, minä olen isäntä, ja kyllä lahjoistani leppynevät. *(Nousee kävelemään).* Ei se moni mies vaan vaimollensa osta sellaisiakaan lahjoja . . . Mutta jotakinhan tuota tarvitsevat hekin tukkikaupan muistoa.

Neljäs kohta.

METSOLA, SANNA.

SANNA

(tulee kiivaasti keittiöstä)

No vihdoinkin olet kotona!

METSOLA

Aikaa sitte jo tulin, eukkoseni. Tuolla ovat tuomiset, kontissa. *(Ojentaa kädellään).*

S A N N A

(viihaisesti)

Kolme päivää menetit nyt taaskin rikkaa ristiin siellä saamattasi! *(Menee lähelle ja tarkastaa Metsolaa silmiin, lausuen ivallisesti)* Lienee päässä sentään pohmeloa?

M E T S O L A

(taputtaa Sannaa olalle)

Älä turhia puhu, eukkoseni. Taksotuslautakuntaan kuuluin, eikä sieltä yksi pääse ennen toistaan. *(Lepytellen Sannaa)*. Kunniaahan siitä sinullekin on, että miehesi kelpaa asiaan ja tulee kunnan toimiin valituksi.

S A N N A

(sivulle)

Mokomakin neroniekka siinä, vielä äyllänsä keh-taa kerskailla. *(Metsolalle)* Ei, ei tätä kuolevainen kestä, mokomaakin markkinaelämää! Talvesta saakka sama touhu ollut, sitten tukkikaupan tehtyämme, nyt vaan kiireet yhä yltymässä uitto-töiden joella alettua.

M E T S O L A

(kaivaa takkinsa taskusta sikarin)

Ota apua tarvittaessa, onhan tuota kylällä akkoja. *(Kävelee edestakasin sytyttäen sikarinsa)*.

S A N N A

(nyökytellen päätään)

Niinhän sinä sanot aina . . . Mutta, mistä ruoka riittää koko maailman väelle?

METSOLA

(vihasesti)

Eihän siitä tuota ole kauan, kun toin ryynikulin kirkolta, tynnyrin silliä ja silavaa.

S A N N A

(pisteliäästi)

Etuako luulet tulevan sitte tästä ruokakaupasta? . . Joku maksaa aterian, joku ei; useampi syö velaksi. Litviikin kun taskuunsa vaan saavat, livistävät tipotiehensä.

METSOLA

(kärsimättömänä)

Mutta hiivatissa, eukkoseni, eihän se nyt liene minun syyni . . . Ota maksu heiltä ajallansa; . . . älä anna heille velaksi!

S A N N A

Naisesta ne viisi välittävät, mokomatkin tukki-junkkarit. Isännän on tiedettävä pitää talossansa parempi komento.

METSOLA

(lyö kiukkuisesti nyrkkiään pöytään)

No, kyllä minä, hitto, komennan! Otan selvän kohta kaikesta . . .

S A N N A

(säikähtyen peräytyä)

Ässys sentään, tuota mokomaa, kun säikyttelee tässä ihmiset! Olethan vallan haltijoissasi! . .

METSOLA

(kiljasee)

Se on tietty! Järjestystä täytyy valvoa. — Toisenlainen komento se tulee tästä puoleen olemaan meidän talossa. Annan täytyy kotosalla olla, täällä auttaa aina sinua, minä tuota tästälähin olen ulkotöissä itse mukana.

S A N N A

Tuohan kuuluu perin järkevältä, ehkä sitte työtkin sujuvat paremmin. Kun olet itse töissä mukana, niin eivät edes piikapuolet juokse tuolla pitkin jokirantoja. *(Ottaa kontin ja menee keittiöön).*

Viides kohtaus.

METSOLA

(kävelee)

Oikeinpa jo eukko tuskittelee koko emäntähomia, . . . mutta lieneekin hän siinä oikeassa, hittokos ne kaikki käsittää! Ruokavarat menevät kaikki, haihtuvat kuin tuhka tuuleen; rahavähät, mitä niistä tulee, tuskin riittävät kahviksi. *(Mielissään).* Mutta kyllä sen nyt sydän lauhtuu, jähka kontista lahjat löytää.

Kuudes kohtaus.

METSOLA, HONKANEN

(tulee eteisestä kantaen Nikkisen kapsäkkiä).

HONKANEN

Jopahan tuli isäntäkin kotiin! Herra lähetti nyt tänne tavaransa, kohta tulee itse perässä. *(Asettaa kapsäkin pöydän alle ja sitte kättelee Metsolaa).* Mitäs kirkolle kuuluu?

METSOLA

Kaikki hyvin, kestit oivalliset, meni tuolla minne tahansa vaan.

HONKANEN

Mihinkä tuota komiteaan se isäntä nyt tuli valituksi? Sonniyhdistykseenhän ne viimeksi taisivat teidät valita?

METSOLA

Lempoko ne kaikki jaksaa muistaa, onhan niitä siellä toimia.

HONKANEN

Kunniaksi se on isännälle, että pääsee herrain suosioon.

METSOLA

(*mielissään*)

Kuluja siitä kyllä enempi on, kuin tuosta lie tuota kunniaa, mutta sama se nyt tuota on, kun lienevät kerta valinneet.

HONKANEN

(*mielistellen*)

Nuoko kulut teissä sitten tuntuvat, rikkaassa talonmiehessä? Toista on, jos köyhälle, minunlaiselleni, palkaton virka sieltä annettaisiin. (*Pannen käteensä Metso-
lan olkapäälle*) Olen tässä vähän mietiskellyt pyytää piika Tiinaa morsiamekseni. Mitä mieltä isäntä on siitä? —

METSOLA

Mitä muuta, sen kun otat vaan. Tyttö on terve, roteva, tuskin vertaistansa löytäisit. Rahojakin Tiinalla on vähin talletettuna täällä luonani.

HONKANEN

(nauraen)

Pahempaa ei tehne rahatkaan; vaikka „maasta kulta kotoisin on, mutt' sydän taivahasta“.

METSOLA

Ovela vaan olet puheissasi.

Seitsemäs kohtaus.

EDELLISET, SANNA, ANNA ja TIINA

(tulevat keittiön ovesta. Sannalla ja Annalla pukukangas sekä suuret silkkihuivit käsissä).

SANNA

(ihmetellen)

Mutta johan sinä, ukkoseni, olet hulluksi tullut, kun tällaisia olet ostellut! *(Näyttlee käsistään)* Ovatko nämä nyt sopivat meille, talonpoikaisille naisille?

HONKANEN

(tarkastaa)

Parakaania se on ja parasta.

METSOLA

(mielissään)

Kun kerta ostaa, ostaa kaunista ja vahvaa, jos se sitte onkin kallista. Tukkikaupan muistoksi ne ovat teille, pitäkää ne hyvänänne vaan.

ANNA

(hyväilee Metsolaa)

Kiitoksia, paljon, hyvä isä! Tästä tulee todellakin kaunis puku.

HONKANEN

(tarkastaa)

Ehta musliinia näkyy olevan.

TIINA

(ihmetellen ihailee Annan silkkihuivia)

Entä silkki sitten! Voi minkälainen! Kuvitettu ja suuri.

HONKANEN

(lähestyen Tiinaa)

Tuommoisen sen saapi Tiinakin vielä minulta, sen saatte uskoa.

TIINA

(nauraen)

Phyt! Väliaikaisista lahjoistasi minä viisi, jos ne lahjasi ei tule sydämestä!

HONKANEN

(ottaa liivinsä taskusta sormuksen)

No sydäimestäni sinua rakastan ja sydäimestäni myös tämän lahjoitan. *(Panee sormuksen Tiinan nimettömään sormeen)* Tässä kuulee talonväki päältä.

METSOLA

(hajasäärin)

Kihlasormus, puhtaasta kullasta, ja minä itse olen puhemiehenä.

TIINA

(hämillään)

Oletko, Heikki hyvä, oikein tosissasi? *(Hyväilee Honkasta)* En tätä olisi sinusta uskonut.

HONKANEN

(hyväilee Tiinaa)

Ikuisesti olet kihlattuni!

SANNA

(huokaillen, kädet ristissä)

Suokoon Luoja onnea liitollenne!

METSOLA

(vakavasti)

Totisesti tapahtukoon niin.

(joka kihlausajan on katsonut peräikkunasta ulos)

Herran kummat, nähkää, vieraita tulee! Juuri astuvat jo pihalle. *(Naiset kiiruhtavat kaikki keittiöön; Metsola ja Honkanen eteisen kautta ulos. Näyttämö hiukan aikaa tyhjänä).*

Kahdeksas kohta.

METSOLA, sitten NIKKINEN ja SUTKI
(*tulevat, puettuina vaaleihin kesäpukuihin, sormikkaat ja
kepit kädessä*).

METSOLA

(*kumartelea raapien jalallaan eteisen ovelle*)

Vieraat ovat hyvät, . . . tuota, herrat hyvät, käykää nyt vaan tänne sisälle! . . .

NIKKINEN

Talo alkaa jo näyttää talolta, niin ulkoapäin kuin sisältäkin. (*Panee kepin nurkkaan ja vetää sormikkaat käsistään, katselee ympäri huonetta*).

SUTKI

Tosiaankin! Kerrassaan sievät huoneet. Kyllä tämä on tullut maksamaan?

METSOLA

Siihen ne ovat sataset sulaneet. (*Tuo kaapista sikari-
laatikon ja paperossikäärön pöydälle*) Olkaa hyvät, pankaa sauhuksi!

NIKKINEN

(*avaa kamarin oven*)

Ja täällä kamari kuin nukkekaappi! Huomaa mai-
niosti, että naisen käsi täällä on kaikki hyvin järjestänyt.

SUTKI

(*katsoo myöskin ovelta kamariin*)

En totta olisi uskonut, jos en omin silmin tätä näkisi.

NIKKINEN

Mitä sanoo siihen isäntä, saanko kortteeria täällä talossanne? Tästä ei ole pitkä matka joelle ja se on litviikissä koko asia.

METSOLA

Mikäs. . . . Onhan täällä, tuota, huoneita. Tuossa kamari, jos soveltuu ja tuossa toinen, jos niin haluatte. Mutta mitä mieltä lienee naiset, täytyy ensin heiltä kysyä. Painakaa nyt puuta, hyvät vieraat, minä tuota kysäsen naisilta. *(Menee keittiöön vievästä ovesta).*

Yhdeksäs kohta.

NIKKINEN, SUTKI

(Panevat sikarit palamaan)

SUTKI

Rattoisa mies tuo Metsola, ketterämpi jaloiltaan kuin moni nuori. Hyvin tuntuu vierasvaraiselta.

NIKKINEN

Mies miesten parhaita, liian avokätinen vaan hutikassa.

SUTKI

Se ei mitään. Jos hän toista auttaa, siinä tekee oikein miehen työn.

NIKKINEN

(*naurahdellen*)

Mutta eipäs vaan nyt näy tytärtä, vai eikö liene Anna kotona.

SUTKI

(*iskien silmää*)

Odottavan käy aika pitkäksi, niinhän on vanha tuttu lause . . . Sinulle tämä sopii asunnoksi mainiosti uittoaikana. Huoneet puhtaat, sievästi sisustetut.

NIKKINEN

(*veitikkamaisesti*)

Oikein puhuttu, veliseni, ja mikä vielä parempi huoneita? (*Nauraen*) On, näet, sievä teeterska ja tarjoilija soma talossa.

SUTKI

(*Nauraen*)

Monenmoista hyvää tietenkin.

Kymmenes kohtaus.

EDELLISET, METSOLA, SANNA ja ANNA

(*puhtaasti ja somasti puettuina*)

SANNA

(*kätellen*)

Terve tultuanne, hyvät vieraat! Kyllä täällä nyt jo vieraan vastuuttelee, kun on huoneet kerta kunnossa.

SUTKI

(kohteliaasti)

En ole monessa paikassa nähnyt tämänlaisia huoneita. Huonekalut myös ovat kunnolliset. . . . kelpaa kyllä täällä asua.

S A N N A

(mielissään)

Menettelee kyllä talonpoikasille, vaikka ei nämä kovin somat liene.

N I K K I N E N

(joka on pudistellut Annan kättä)

Salonruusunen jo puhjennut on täyteen kukkaansa! Kuinka Anna neito nyt on voinut?

A N N A

(kainosti)

Kiitos kysymästä, hyvin vaan. Kuinka herran matkat onnistuvat?

N I K K I N E N

(lähennee Annaa)

Ne ovat onnistuneet niin ja näin. *(Huoaten kuiskaa Annalle)* Rauhatonna kulen sinne, tänne! *(Painaa kädellä sydänalaansa).*

A N N A

(Naurahhtaen)

Sepä paha, kun on rauha poissa.

METSOLA

(Sannalle)

Tää herra puulaaki nyt muuttaa meille. Mitä mieltä sinä siitä olet, eukko?

S A N N A

(epäroiden)

Onhan meillä täällä huoneita

NIKKINEN

Se on hyvä, kiitoksia vaan. Ruokaa kai saa myöskin talosta?

S A N N A

(Annalle)

Mutta osannemmekohan me vastuuttaa, — ruokaa laittaa, herraa passata?

NIKKINEN

Kyllä siitä hyvin sovimme, en ole kovin vaativainen.

S A N N A

Saahan sitä, mitä meillä löytyy, tavallista talonpoikaista. Hiplakkaita herrasruokia, tuskin osaisimme teille valmistaa.

METSOLA

Sitä lintu linnulle, mitä linnulla itsellään.

NIKKINEN

Ei nyt niistä tässä puhuta. Olen kaikin puolin tyytyväinen. Tavarani lienevät jo täällä?

METSOLA

(osottaa pöydän alla olevaa kapsäkkiä)

Tuolla lienee teidän kapistuksenne; Honkanen ne äsken tänne toi.

NIKKINEN

Kyllä se on minun kapsäkkini. Hyvä, että se on tuotuna.

(Tukkimiesten laulu kuuluu ulkoa)

Mitä ne pojat kotona tekee

Papan ja mamman tiellä,

Joutaa ne mennä tukkijoille

Ja herrastella siellä. —

S A N N A

(Annalle)

Tukkimiehet tulevat jo töistä.

A N N A

(mennen keittiöön)

Täytyy mennä ruokaa laittamaan!

Yhdestoista kohtaus.

EDELLISET paitsi A N N A.

NIKKINEN

(katsoo kelloaan)

Liian aikaseenpa se jo kello soi!

S A N N A

Niitä kulkee tässä pitkin päivää, lienevätkö kaikki töissäkään.

S U T K I

Tukkimiehistä lie teille hyvä tulo? Talontuotteet muuttuvat rahaksi.

S A N N A

(vihaisena)

Vielä mitä siitä on tuloa. Moni heittää ruoan maksamatta, mikä kahvin, maidon, mikä muun.

S U T K I

Se on hävytöntä kerrassaan!

N I K K I N E N

(taputtaen Sannaa olkapäälle)

Se ei täst'edes enää tapahdu! Siitä vastaan minä, hyvä emäntä. Työstä pois, ken on tehnyt koiruutta.

M E T S O L A

Ei pidä heitä kovin kovistella, hyvällä sanalla vaan ja neuvolla.

S A N N A

(tiuskasee Metsolalle)

Lörppö olet isännäksi, mies! Pari sataa ovat petkuttaneet hyvinkin, jos ei jo enempää. (Nikkiselle) Herra hyvä, ottakaa vaan selvä, pankaa tiukalle joka mies, kyllä sitte heiltä maksu helittää. (Menee keittiöön västää ovesta).

Kahdestoista kohta.

NIKKINEN, SUTKI, METSOLA,

METSOLA

(viittaa kädellään Sannan jälkeen)

Eukko näkyy vähän tuskailevan koko noissa emäntähommissaan; *(nyökyttään päätään)* mutta kyllä ajan päälle talttuu.

SUTKI

Minullakin olisi asiaa, mutta voinenko nyt tuota kysyä?

METSOLA

Mikä siinä sitte kysyessä. Kysynythän ei tieltä eksy.

SUTKI

Asia on näet senlainen, että tarvitseisin vähän rahoja. Vekseli on juuri lankeamassa, johon täytyy saada vaikka silmästä.

METSOLA

Se on kyllä paha asia, mutta minä sille en nyt voine mitään. Rahavähäni ne ovat lainoina; *(Kynsien korvallistaan)* ja takauksia olen tehnyt päälliseksi.

NIKKINEN

Jos isännällä on halu miestä auttaa, kyllä sitte keinon keksimme. *(Panee kätensä Metsolan olkapäälle)* Minä voisin olla välittäjänä, tuttava kun olen kauppiaalle.

METSOLA

(hyvilläin)

Jos herralle se kerran soveltuu, niin mitä siitä sitten puhetta!

NIKKINEN

Tukkikauppakontrahtimme mukaan toinen maksu olisi talvella, mutta tässä, miestä auttaissanne, voisin rahat antaa teille paikalla.

METSOLA

(mahtavana seisten, kädet lantioilla)

Paljonko kauppamies sitten tarvitseisi?

SUTKI

(huokaisten)

Kyllä kaksituhatta mun täytyy saada.

METSOLA

Se on, hemmetissä, koko paukku! *(Kynsien korvalistaan)* Tarvitseisin rahaa itsekin, velkamiehiltä ei ole pyytämistä . . .

NIKKINEN

(nauraen)

Jääpihän tuhat markkaa vielä itsellenne.

METSOLA

No sitte tepsii, jos se sitä on! Toisen maksutensaalin saan kokonansa?

NIKKINEN

(ottaa lompakon pöveltaan)

Niin saatte, heti kolme tuhatta. *(Lukee seteleitä pöydälle).* Tässä kaksituhatta on suuremmissa, tuossa tuhat markkaa pienissä papereissa.

SUTKI

(iloissaan, tarttuu Metsolaa käteen)

Te, isäntä, nyt olitte kunnon mies! Auttava enkeli te olette hädässäni.

METSOLA

(mielissään)

Kissa kiitoksella elää, koira päätä silitellen; miesten kesken niin ei puhuta.

SUTKI

(Nikkiselle)

Palkinnoksi isännän hyvydestä meitä kohtaan, ole ihminen. *(Lyö Nikkistä olkapäälle)* Säästä hänen saloansa hyvin! Tarkasta sormiesi lomin jäännösmetsä.

METSOLA

Tunnon mukaan, hyvät herrat, vaan; vaikka onhan luvallista leikkipuhe.

SUTKI

(ottaa pöveltaan velkakirjan)

Olen laatinut tähän velkakirjan; Takuumiehenä on tämä herra tässä. *(Osottaa Nikkistä).*

METSOLA

(vakavana)

Mitäpä se nimienkään paljous siinä sitten suuresti herättää, mies jos asiastaan itse kerran huolen pitää, tuota, aikanaan.

SUTKI

Se on järkevää puhetta se.

METSOLA

(antaa Sutkille 4 kpl. 500 m:kan seteliä)

Tässä on nyt teille kaksituhatta. — Mutta mitenkä se kuuluu velkakirja?

NIKKINEN

(lukee velkakirjan)

„Talolliselle Matti Metsolalle maksan allekirjoitettu vaadittaessa, kuuden koron kanssa, summan suuren 2,000 markkaa kullassa. Rahat saatu. Vakuutan Salovaaran kappelissa, kirkonkylän kauppakartanolla Kesäkuun 10 p. 1899.

Sakari Simonp. Sutki.

Kauppias, sinetti.

Todistavat: Petter Petterqvist, nimismies.

Kaape Käiväräinen, konstaapeli.

Yllä seisovasta velasta menen ominaiseen takaukseen. Aika ja paikka kuin yllä.

Niilo Nikkinen.

Puulaakin asiamies.

METSOLA

Hyvin tehty, selvä kaikin puolin, nimismies kun vielä todistaa.

SUTKI

(panee rahat povelleen)

Kyllä se nyt tepsii, sinettini on alla vakuuttamassa.

NIKKINEN

(Metsolalle)

Tuokaa tukkikauppa-kontrahtinne tänne, kuitataan pois summat molempiin. *(Ottaa poveltaan kauppakontrahdin pöydälle).*

METSOLA

(nostaa piirongin päältä mustepullon ja kynän pöydälle)

Jaa, se on tosi, pitää nämä vielä kuitata. *(Panee saamansa 1,000 markkaa ja velkakirjan piirongin laatikkoon, sekä ottaa siellä kauppakontrahdin esille).* Jos kauppamies on hyvä nyt ja kuittaa, kyllä minä panen puumerkkini.

NIKKINEN

(kirjoittaa ja lukee samalla)

Tänä päivänä olemme me allekirjoittaneet saaneet tukkikauppakontrahtia vastaan toisen siinä määrätyn maksusumman 3,000 Suomen markkaa. Salovaaran Metsolassa Kesäk. 10 p. 1899.

Matti Metsola.

Sanna Metsola.

Pankaa tuohon noin nyt puumerkkinne. Kauppias sitten todistaa.

METSOLA

(asettaa rillit nenällensä käyden pöydän ääreen tuolille istumaan ja piirtää puumerkkejä kirjoihin).

Kolmastoista kohta. us.

EDELLESET, TUKKIMIEHIÄ

(tulee suuri joukko sisulle eteisovesta)

NIKKINEN

(ylpeästi)

Mikä miehillä on asiana?

1:n TUKKIMIES

(pöyhkeästi)

Ostosalla ovat täällä viinat, sakuskat myös kovin kalliita, rahaa olisimme tarpeessa.

2:n TUKKIMIES

(kynsien korvallistaan)

Ei kunnan nakkipeliin päästä, kuin on matti tullut kukkaroon. Rahaa, rahaa pitäisi nyt saada.

3:s TUKKIMIES

(juovuksissa)

Täälläpä istutaan kun kansselissa, itse mahaherra pöydän päässä!

NIKKINEN

(kiivaasti käskien)

Ulos heti täältä, joka sorkka! Ei ole aikaa teidän kanssanne. Huomenna saatte rahaa joka mies.

3:s TUKKIMIES

(hoiperrellen)

Ei se siinä ole mitä yksi sanoo, mutta niin se on kuin sakki päättää!

NIKKINEN

(hyppää kiivaasti ylös)

Ulos hävyttömät, heti paikalla! *(Kaikki menevät ulos, vieden juopuneen mennessänsä).*

SUTKI

Kyllä ne ovat niitä roikaleita, häpynsä tuntemattomia raukkoja.

Neljästoista kohta.

EDELLISET, SANNA, ANNA.

SANNA

(hätäisenä)

Tukkimiehetkö ne täällä pauhasi? Oikein minua jo alkaa pelottaa!

NIKKINEN

Rauhoittukaa, hyvä emäntä. Se on jokapäiväistä vaan heiltä, kyllä sitä tottuu kuulemaan.

METSOLA

Tule tänne, Sanna, anna puumerkkisi. — Tää herra puulaaki nyt antoi rahoja.

NIKKINEN

Niin, minä maksoin toisen maksun siitä, mikä kauppakontrahdissa mainitaan.

S A N N A

(ottaa kynän ja piirtää Metsolan osottamiin kohtiin)

Vanhoillaankin täytyy koukerrella.

METSOLA

Näistä rahoista on tuhat itsellämme ja kaksi tuhatta lainasin kauppiaille.

SUTKI

(kohteliaasti)

Emäntä hyvä, vähäksi aikaa vaan sen lainasin.

S A N N A

(vakavasti)

Jos sen varmasti vaan maksatte ja täyden takuun siitä tuotte meille.

METSOLA

Täällä on velkakirja sekä takaus, asia on hyvin järjestetty. *(Panee kauppakirjan piirongin laatikkoon).*

SUTKI

Minun täytynee jo lähteä, pitkä matka kun on käveltävä. *(Kättelee jäähyvästiksi)* Hyvästi, isäntä! Kii-tosta paljon ensin avustanne, kyllä hyväntekijäiset toimitan. Hyvästi, emäntä! Käykää toki meillä, vaikka joskus kirkkomatkallanne. Hyvästi, Anna neito, käykää talossa!

NIKKINEN

Lähden kauppiasta tästä saattamaan. (*Naurahdaen*)
Hyvästi aamuun asti! Jos terve olen, tulen suurukselle;
Anna neito paistaa kakut valmiiksi. (*Menevät ulos kaikki,
paitsi Anna.*)

Viidestoista kohtaus.

ANNA

(*katsoo ikkunasta ulos, puhellen itseksensä*)

Kaunis mies se on tuo tukkiherra . . . ruuni-
tukkainen ja silmät siniset. Käytöksessään vähän kei-
karoipi, mutta sehän lienee herrain tapana . . . Kyllä
on vaan koko velikulta. (*Naurahdellen*) Mutta mikähän
nyt vielä unhottui, kun tulla koikkailee noin takasin.
Minäpä vaan en ole tietääkseni, en ole edes näkevinä-
nikään. (*Menee piirongin luo, hyräilee itseksensä, järjestäen
piirongin päällä olevia pikkuesineitä.*)

Kuudestoista kohtaus.

ANNA, NIKKINEN

(*tulee kiireesti*)

NIKKINEN

Peijakas kun keppi unohtui! (*Ottää keppinsä, huomaa
Annan*) Ka, Anna, täällä yksin hyräilee! (*Kättelee*) Hy-
vää yötä teille, Anna hyvä!

ANNA

(*hymyillen*)

Kovin nyt on kiire herralla?

NIKKINEN

(taputtaa Annaa poskelle)

Oi, Anna hyvä, sanokaa vaan Niiloksi! Se on niin sievää lausua nimeltänsä.

ANNA

(veitikkamaisesti nappää Nikkistä sormille)

Johan nyt! Vai herraa sinutella. *(Juoksee ulos ja Nikkinen perässä).*

Esirippu alas.

Kolmas näytös.

Metsämaisema. Oikealla sekä vasemmalla vähäistä sekametsää. Perällä kiertele joki, kulkien oikealta vasemmalle, näkyen sieltä täältä pensaiden väliltä. Lähempänä katsojia joku korkeampi mätäs, pajupensaikon sivulla, kuvaten ikäänkuin niityn lievettä. Perällä siintävä järvenlahdelma.

Ensimmäinen kohtaus.

(Miehiä, kaikenikäisiä, huiskaa hakoineen jokivarrella, pökkien tukkia ja kulkien edestakaisin pitkin jokivartta. Perältä kuuluu seuraava tukkimiesten laulu, ensin kovemmin, sitten yhä hiljempää ja hiljempää).

Hiljaksensa vaan, ei kiire,

Hiljaksensa vaan, ei kiire,

Se on tukkijunnin nuotti,

Se on tukkijunnin nuotti!

Kun talontyttöä riiailee,

Kun talontyttöä riiailee,

Niin emännätkin ruokkii

Niin emännätkin ruokkii.

Toinen kohtaus.

HONKANEN, TIINA

(*tulevat vasemmalta, iloisina ja naureskellen, kävellen käsi-
tysten; Tiinalla harava olalla*).

HONKANEN

(*ilosena*)

Ja siihen rakennamme pienen tuvan, torpan, eikö
niin? Sano, Tiina kulta.

TIINA

(*nauraen*)

Niinpä niin, johan sen päätimme ja isäntäkin
siihen luvan antoi.

HONKANEN

Voi helkkari, kun meille tulee hauska! (*Innostuen*)
Minä kynnän, kuokin, kaivan leivän maasta!

TIINA

(*iloisena*)

Minä lehmät ruokin, kannan rahat voista!

HONKANEN

(*vetää Tiinan sivulleen mättäälle istumaan*)

Voi sinä kullan nappu, Tiinaseni!... Mutta ker-
ropa nyt minulle lapsuutesi!

TIINA

Paljon siinä ei liene kertomista. — Isäni kuoli
ollessani vasta viidennellä ikävuodella. Äidin kanssa
elelimme kahden, kunnes kuolonkoura kaatoi hänetkin.

Olin silloin kolmentoista vanha, kun vieraan kannikka joutui syötäväkseni. — Terve olin, sekä olen ollut, jonka vuoksi työ on hyvin luistanut. Holhojani hoiti rahojani, isän ja äidin vähät perinnöt, kunnes antoi tälle Metsolalle velkakirjaa vastaan velaksi. Se lienee ollut niinä aikoina, kun muutin Metsolaan asumaan. (Naurahtaen) Lisäksi on korot, palkkarahat, siellä olleet käsin koskematta.

HONKANEN

(ihmeissään)

Mutta johan se jo tekee satasia?

TIINA

(kehasten)

Tuhannen hyvinkin, jos ei vaan enempää. Olisi se kerta laskettava.

HONKANEN

(leikkisästi muidellen)

Ja minulle siitä et ole virkkanut!

TIINA

(hyvitellen)

Eikö isäntä jo siitä maininnut, kun ensi kerran kävit Metsolassa?

HONKANEN

(nauraen)

Niin silloin — tukkikauppaa tehdessämme. Luulin Metsolaisen panneen omiaan, kun kaikki olimme vähän hutikassa.

TIINA

(iloisena)

Nyt sen kuulit, usko tahi älä. (*Taputtaa Honkasta poskelle*) Emmekö pääse, Heikki, hyvin elämistä alkamaan?

HONKANEN

(*syleillen Tiinaa*)

Oikein herroiksi jo, Tiinaseni!

TIINA

(*nousten ylös*)

Mutta luuletko herra Nikkisen todellakin Annaa kosiskelevan?

HONKANEN

(*vakavasti*)

Meidän kesken sanottuna, en. Hänellä näet lie-
nee entinen.

TIINA

(*pahoillaan*)

Hyi hävytöntä roikaletta. (*Tekee lähtöä*) Minun täytyy Annaa varoittaa, jos varoitukseni vaan ei ole myöhäistä.

HONKANEN

(*pudistelee Tiinaa kädestä*)

Mutta meidän rakkautemme ei vaan ruostu.

TIINA

Kuinka sitä voisit ajatella. (*Mennessään oikealle huiskuttaa kädellään*) Hyvästi, Heikkini!

Tukkikauppa

Kolmas kohta.

HONKANEN

(katselee Tiinan jälkeen)

Sievä tyttö! — Enpä tiennyt pari vuotta sitten morsianta täältä löytäväni. — On se liian hyvä minulle, mokomalle maankulkijalle. *(Päätävästi)* Mutta tästä lähtein heitän pois koko metsähommat, tukkityöt; kuhertelen kultani kanssa, asuskellen omassa tuvassani. *(Tekee vilkkaan eleen ja laulaa reippaasti).*

Ei saa moittia kulkuripoikaa

Mies se on paikallansa,

Kyllä se laittaa, kun aika joutuu,

Kodin kullallensa!

(Mennessään perälle, vasempaan)

Kyllä se laittaa, kun aika joutuu,

Kodin kullallensa!

Neljäs kohta.

NIKKINEN, MÄNTYENEN

*(tulevat perältä, oikealta. Edellisellä kirje kädessään,**Mäntynen kuorien pajuokeppiä kävellessään).*

MÄNTYENEN

Ikäviä uutisia siis?

NIKKINEN

Niin, — Sutki se on karkumatalla; puodin oven päällä on jo kanki.

M Ä N T Y N E N

Konkurssitilaan siis jo julistettu.

N I K K I N E N

Teki minullekin siinä aika loven, viisisataa markkaa olin saamisessa.

M Ä N T Y N E N

(totisena)

Teidän välitykset lienevät olleet vähän tuota niin kuin niin ja näin? Metsola, se ukkopaha, kärsii kauppiaasta ehkä enemmän, tukkikaupparahansa kun menivät kuin Kankkulan kaivoon.

N I K K I N E N

(hieman häpeissään, tarjoo Mäntyselle sikarin)

Ei tiedä sitä! Ehkä on pesässä omaisuutta!

M Ä N T Y N E N

Ei sitten pakoon pötkitä, jos miehellä on kerta varoja.

N I K K I N E N

(käyden mättäälle istumaan)

Voitko sanoa sen ihka varmasti, että uitto loppuu ylihuomenna?

M Ä N T Y N E N

Patentti en siitä tosin ole, mutta jos tätä menoa kestää, niin voipi kyllä hyvin loppua.

NIKKINEN

Se on helkkarin hyvä asia! Pane toiset miehet ajamaan jo häntää, otvikkeita maalta kiertämään. Minä lähden tästä kirkolle, asioista saamaan selkoa. Vaihdan samalla myös pientä rahaa ja otan kirjeet postista. Loppulitviikki on myllyllä, Myllykosken Pekon tuvassa. Sano se Honkasellekin, että antaa tiedon miehillensä!

MÄNTYENEN

Voinhan tuosta hänelle puhua. — Mutta ettekö te sitten Metsolaan aijo enää täältä poiketa?

NIKKINEN

En, en, hyvä mies, nyt jouda sinne enää menemään. Sano Honkaselle vaan, että noutaa minun tavarani. Isännälle jo olen maksanut asuntoni ja ruokavelkani. —

Viides kohtaus.

EDELLISET, sittemmin HONKANEN

HONKANEN

(viittoen kädellään huutaa näyttämön perällä)

Se on oikein, pojat! Pökkikää, pökkikää vaan! Kohta saadaan joki tyhjäksi. *(Tulee tupakoiden Nikkisen ja Mäntysen luokse. Tukkimiehet perällä huiskavat yhä kiihtyneinä).*

NIKKINEN

(naurahdellen)

Minä aijon tässä muuttaa majaa, tuonne alemmaksi — Myllykoskelle.

HONKANEN

(hilpein mielin)

Herrat, eikö meidän täällä ole, hyvä olla? Tehkäämme vain tänne kolme majaa.

NIKKINEN

Ei ole aikaa leikkipuheisiin. Lähden tästä heti kirkolle.

HONKANEN

Mutta sitten, uiton loputtua?

NIKKINEN

(ilkkuen)

Siirryn täältä toisille markkinoille.

HONKANEN

(veitikkamaisesti)

Entä henttu! Minnekä se jää?

NIKKINEN

(pilkallisesti)

Se kaiketi jää sinun huoleksesi.

HONKANEN

Sen huoliminin minulle on liikaa, — kun on kerta heila itsellänikin.

(Kaukaa joelta kuuluu huuto)

Puomi kiinni, puomi kiinni!

(Vastaushuuto lähempää)

Puomi kiinni, puomi kiinni! —

NIKKINEN

(kavahtaen ylös)

Nyt ne juukelit taas lasi ruhkan tuonne Käärme-
koskeen. Senkin vietävät! — *(Kiivaasti Mäntyselle ja
Honkaselle)* Menkää pian! Ruhka aukaiskaa! Aika mak-
saa täällä rahoja.

HONKANEN ja MÄNTYENEN

(menevät rivakasti perälle, viittoen kädellään oikealle)

Hei, miehet! sieltä kaikki tänne näin saamaan ruh-
kaa auki Käärmekoskessa! Joutuin, joutuin joka kynsi!
(Kiiruhtavat vasemmalle).

*(Tukkimiehiä kulkee perällä jokivarrella oikealta vasemmalle.
millä keksit, kanget, kirveet olallaan. Viimeksi kulkee reipas
tukkimies, keksi olalla, reippaasti laulaen).*

Tukkipoika se lautallansa

Se on kun iso herra.

Ankkurikellot taskussansa

Vitjat viisin kerroin! ::

Tukkipoika se lautallansa

Ui kuin vesilintu,

Varsisaappaat jalassansa

Solkiemmit kintuiss'. ::

(Mene vasempaan).

Kuudes kohta.

NIKKINEN

(joka tukkimiehen laulun ajalla on lukenut kirjeensä)

Kaikkialta ikäviä uutisia; kaikki uhkuu vastoin-
käymistä. Tuntuu jo kuin pimeyden vallat tielleni ku-
toisivat paulojansa. Pahansuovan tiedonantoja on tullut

kotipuoleeni, sillä muuten ei he tietäisi minun täällä toista hyvällen. (*Aikoo mennä oikealle, mutta seisattuu puun varjoon, tarkastelee ympärilleen*) Kuulinkohan täällä askelia? (*Hymyillen*) Ei vaan liene keijukaisia?

Seitsemäs kohta.

NIKKINEN, ANNA

(*hienossa kesäpuvussa ilmestyy pelokkaana muutaman puun takaa*).

NIKKINEN

(*viehkeästi*)

Sinäkö täällä, Anna lintuseni? (*Ottaa Annaa kädestä*) Voi, kuinka herttaista on illan ilma, kuinka herttainen sinä itsekä!

ANNA

(*peloissaan, hiljaisesti*)

Hs! — näinköhän huomasivat meidän yhtymistä?

NIKKINEN

(*vetää Annaa luokseen*)

Ole huoletta vaan, armahani! En luule sitä nähneen kenenkään. Oi kuinka tuntuu hetki autuaalta, saadessani sinua hieman syleillä. (*Syleilee*) Tämä on suurin onneni maailmassa!

ANNA

(*katsoo silmiin*)

Todellako pidät minusta?

NIKKINEN

(innolla)

Vielä sitä kysyt, Annaseni! Enhän muita koskaan ole lempinyt. Olet nuoruuteni unelma nyt ollut; olet vanhuuteni varjon poistava.

A N N A

(erikseen)

Kuinka suloisilta soivat hänen sanansa, jospa ne vaan lähtisivät sydäimestä!

NIKKINEN

Entä sinä, kuule Annaseni, lemmitkö myöskin sinä minua?

A N N A

(painaen päänsä alas)

Sinunhan, onnetoin, jo olen vallassasi, kuinka vastaan voisin väitellä. *(Epäroiden)* Mutta minä aavistan niin pahaa, pahaa; unet kummalliset, kiusaavat minua.

NIKKINEN

(lohdutellen)

Rauhoitu nyt, oma lintuseni, ei unista ole mitään merkkiä.

A N N A

(yhä peloissaan)

En tiedä, mutta — kuule hyvä Niilo! Eikö paras liene meidän erota? *(Tahtoo irtaantua Nikkisen syleilyistä)* Voi jos kuka meidät vielä huomaa!

NIKKINEN

(palavalla innolla)

Mitä hulluttelet nyt, Annaseni! — (Vetää vasten rintaansa) Lepää rinnallani noin nyt vaan! Kuinka suloiselta se tuntuu molemmille!

ANNA

(säikähtyen, koettaa irtaantua)

Hss! — mikähän se oli? Eihän vain joku tulle!

NIKKINEN

Kenellä olisi aikaa tulla nyt, kun kaikilla on omat kiireensä. (Vetää Annaa kädestä) Emmekö nyt mene hetkiseksi tuonne lehtipuitten varjoon istumaan?

ANNA

(tuskallisesti)

Kuule, kuule! Minä en uskalla. (Hätäntyneenä koettaa irroittaa kättänsä) Oih, laske minut! Päästä jo! Oi, päästä minut, hyvä Nikkinen!

NIKKINEN

(vieikkaasti)

Etkö hetkeksikään armahani, istahtaisi sitten viereeni? (Vetää yhä Annaa kädestä).

ANNA

(väsyneenä)

Oih, vastustaa en voi nyt enempää! (Seuraa Nikkistä oikealle, lehdikkoon).

Kahdeksas kohta.

Näyttämö hetkisen tyhjänä. Ilta alkaa hämärtää. Kaukaa kuuluu sekavia miesten ääniä ja silloin tällöin kovaa jyskettä, hakkaamista ja koskenkohinaa, niinkuin tukkiruhkaa aukaistessa. Antti tulee, sievästi puettuna, perältä, oikealta, hiljalleen kävellen ja laulaen.

ANTTI

(ensimmäinen säkeistö kulissien takana)

Elä, tyttö, katsele kulkurin silmiin,
Ne silmät ne vangitsevat;
Sä kerran kun katsot, niin toisenki kerran,
Jo sinun ne hallitsevat!

Pilvet on pilviä, vaikka ne kuinka
Kullassa ruskotelkoot;
Toivehet on turhat, vaikka ne kuinka
Onnea uskotelkoot!

(Katselee ympärilleen)

Onpa totisesti seudut muuttuneet, siitä kun viimeksi täällä lauleskelin! Kaadettu on kauniit kuusikot, hävitetty humajavat hongat! On todella kuin vihollisen käsi olisi kaikki murskaksi murtanut. *(Viittaa kädellään)* Tuolla, Kuoppamäen kaunis kangas, kaljuna nyt näkyy, autiona! Alastomuus näkyy kaikkialla, minne vain silmänsä luopi luonnossa. Tämä on jo surkeaa silmäellä! Jos tätä menoa vaan jatkuu maassamme, niin eipä tottatotisesti kohta käki kukkupuuta löydä itselleen. Jahka vilkasen nyt vielä täältä, joko Metso-laisen talon näkee vapaasti tänne joenranteelle. *(Mence oikeaan, samaan suuntaan kuin Nikkinen ja Anna)*

Yhdeksäs kohtaus.

NIKKINEN ja ANTTI
(puhelevat kiivaasti kulissien takana)

NIKKINEN

Mitä sinulla on täällä syynättävää?

ANTTI

Teidän jälkiänne, herra tukkiherra! Tarkastelen, kuinka puhdasta te olette tehneet täällä Metsolassa. *(Anna juoksee hätäisenä poikki näyttämön, oikealta vasemmalle).*

NIKKINEN

(kiukkuisena tulee näyttämölle)

Mitä sanoit? Sano selvemmin!

ANTTI

(tulee perässä, pilkallisesti kohottaen hattuaan)

Tuota vaan, *(salaperäisesti katsoen Nikkiseen)* vävyn paikkaa taidatte mietiskellä?

NIKKINEN

(kiukkuisesti)

Tuki suusi heti, saatana! *(Erikseen)* Jopahan piru taisi yhyttää!

ANTTI

(ylenkatseella)

Ei liene suuni niinkään tukittava!

NIKKINEN

(yhä kiivaammin)

Tuki ajoissa, tai muuten! *(Heristää nyrkkiään)*
 Perhana!

ANTTI

(surkutellen)

En olisi luullut herra Nikkistä noin halpa-arvoiseksi toimissansa!

NIKKINEN

(kiljasee)

Älä kiusottele enää, kuule, mies! *(Peräytyy)*.

ANTTI

(kulkien Nikkisen perässä)

Suokaahan toki lausua, että lii'an pitkälle te olette mennyt. Ei ole teillä enään häpyä, ei kristityn miehen ihmistunteet.

NIKKINEN

(nyrkki ojolla.)

Äännätkö vielä? Joko hellitän! *(Sivulle)* En jaksa kärsiä nyt enää kauvempaa!

ANTTI

(pilkallisesti)

Viekotella toisen morsianta, eikö tuo jo ole kauheaa?

NIKKINEN

(lyö Anttia vasten suuta)

Tämä puheestasi olkoon palkkana!

ANTTI

(sylkää käsiinsä ja käy kiivaasti Nikkiseen kiinni)

Nyt sen tiesit miestä lyöneesi! *(Painiskelevat, tuon tuostakin vihaisina puhellen)*.

NIKKINEN

(ähkyyen)

On nämä tällaiset karhut ennenkin kaadettu!

ANTTI

(raivostuneena)

Ja tällaiset sudet ennen surmattu! (Paiskaa Nikkisen allensa maahan).

Kymmenes kohta.

EDELLISET, METSOLA

(tullen hätäisesti oikealta)

METSOLA

So, pojat! Täällä ei saa tapella.

NIKKINEN

(kähisten)

Älä purista, mies, kurkustani!

ANTTI

(löylyttäen yhä Nikkistä)

Opetetaan vähän tukkiheraa miesten tavoin naista kosimaan!

NIKKINEN

(rukoilevasti)

Älä tapa, älä, hyvä mies!

ANTTI

(painaen yhä kädellään Nikkistä maahan)

Lupaatko toiste olla viekottelematta toisen morsianta, lupaatko?

NIKKINEN

Lupaan, lupaan . . . Laske, hyvä mies!

METSOLA

(joka on hätäisenä hyörinyt taistelijain ympärillä)

Älä hemmetissä, hyvä Antti, kumminkaan nyt siinä miestä tapa!

ANTTI

(yhä tiukaten)

Lupaatko toiste olla pettämättä ihmisiä tukki-
kaupoissa?

NIKKINEN

(surkeasti)

Lupaan, lupaan! Armahda nyt jo.

ANTTI

*(nousten seisoalleen ja pannen toisen jalkansa Nikkisen
rinnan päälle)*

Lupaatko paeta pois paikkakunnaltamme; siir-
rytkö kurja synnyinseudullesi?

NIKKINEN

Lupaan, lupaan. Anna anteeksi! Auttakaa jo
hyvä isäntä!

ANTTI

(ylenkatseella)

Vai sitä avuksesi huudat, jota vastaan pahimmin
olet rikkonut! Olet petkuttanut Metsolaisen tukkikau-
poissasi hyvästi, päälle päätteeksi olet vielä vietellyt
hänen tyttärensä.

NIKKINEN

(rukoilevasti)

Antakaa, hyvät miehet, anteeksi! Parannan täst'edes elämäni.

ANTTI

(potkaisten)

Mene, kurja, sitten menojasi! Hengelläsi en liene autettu.

NIKKINEN

(hyppää seisoalleen, koppaa hattunsa maasta ja vilkasee hätäisesti ympärilleen. Itsekseen)

Jos nyt olisi aikaa vielä paeta! Tätä häpeää en siedä kärsiä! *(Menee kiiruusti perälle oikeaan).*

Yhdestoista kohtaus.

METSOLA, ANTTI

METSOLA

(kynsien korvallistaan)

Mistä tämä tanssi teille tuli? Hitto, minä tuota käsitän!

ANTTI

(nauraen)

Minä puolestani maksoin palkan herralle Metso-
lassa käynnistänsä.

METSOLA

(nuhdellen)

Olit vähällä jo tehdä murhantyon.

A N T T I

Kaukana siitä, hyvä isäntä. (*Nauraa*) Lihankipu on opiksi ihmiselle!

M E T S O L A

(*ystävällisesti*)

Etkö haluaisi meille töihin tulla? — Ei kunnon miestä enää työhön saa, kaikki tuppaantuvat tukkijoelle.

A N T T I

(*välinpitämättömästi*)

Jahka tuhantenne ensin tuhlaatte ja satasenne suotta soljuvat, sitte köyhän miehen apu, kuten minun, lienee tuota noin niinkuin paikallansa.

M E T S O L A

Mitä sinä sillä tarkoitat? —

A N T T I

(*pilkallisesti*)

Käykää kysymässä Sutkilta, kauppiaalta tuolla kirkolla. Siellä mies on tehnyt vararikon, karannut kau'as lännen lahdekkeille. (*Menee verkalleen perälle, oikealle*).

M E T S O L A

(*ällistyneenä*)

Hitto minä tuota käsitan! (*Seisoo ajatellen*).

(*Kaukaa joelta kuuluni huuto:*)

Puomi auki, puomi auki!

(*Vastaushuuto lähempää*)

Puomi auki, puomi auki!

(*Tukkimiehiä kulkee perällä, vasemmalta oikealle, vilkkaasti kävellen ja tehden reippaita eleitä. Honkanen, Mäntynen ja 1:n Tukkimies tulevat esille Metsolan luo.*)

Kahdestoista kohtaous.

HONKANEN, METSOLA, MÄNTYENEN,
1:n TUKKIMIES.

HONKANEN

Terve isännälle! (*Kättelee*) Täällä tekin iltaa vietätte?

METSOLA

(*häätäisenä*)

Täällä, täällä. Mutta sano, hyvä mies, onko Antti täällä tukkitöissänne?

MÄNTYENEN

(*tervehtien*)

Ei Antti tukkitöistä välitä. Hällä rahaa lienee vähän viljemmältä. On näet, perinyt setältään, joka hiljakkoin on kuollut Ameriikassa.

METSOLA

(*ihmetellen*)

Kovin olikin nyt kopeaa! Hitto vieköön, minä en ymmärtänyt hänen puheistansa hölynpölyä. Sanoi kauppias Sutkin karanneen, tehneen vararikon ja sen sellaista.

HONKANEN

Totta on Antti puhunut.

METSOLA

(hämillään)

Ettäkö kauppias on karannut?

MÄNTYNEN

Pois on Sutki paennut kotoansa. Kanki on jo pantu oven päälle ja kauppaliike siis lieenee lopussa.

METSOLA

(ällistyneenä)

Jo tämä kuuluu vallan oudolta.

HONKANEN

Teki se isännällekkin aika jutkun, osa tukkirahoista kun meni sinne.

METSOLA

Teki, teki loven kerrassansa! *(Reippaasti)* Mutta eipä hätää siltä minulla. Onpa teidän herra takuussa.

HONKANEN

(nauraen)

Tarkoitatte herra Nikkistä?

METSOLA

Niinpä niin. *(Äkäisesti)* Mikä siinä sitten on naurettavaa?

1:n TUKKIMIES

(pilkallisesti)

Jos tuppurainen tappuraista takaa, silloin velan laita lieenee niin ja näin!

METSOLA

(kiivastuen)

Mitä sinä siinä lörpöttelet! Sinä et tiedä asioitamme.

1:n TUKKIMIES

(pöyhkeästi)

Tiedän että kauppiaalla on velkaa kolme kertaa yli varainsa. Tiedän että Nikkinen on köyhä, köyhempi kuin kirkon rotta. — Vanhat juoma- ja peliveikot oltiin. *(Menee ilkkuen perälle, tukkimiesten joukkoon).*

Kolmastoista kohta.

METSOLA, MÄNTYNEN, HONKANEN.

MÄNTYNEN

(mietteissään)

Ikäviä uutisia kyllä. —

METSOLA

(pikaisesti ja hätäisenä)

Nyt minun täytyy saada rahat tukkikaupan loppuhinnasta. Heti, heti! Ihka joka penni täytyy tulla tuohon kouraan; — uskomista ei ole herroihin! *(Kiukuisena)* Ei yhtä tukkia saa enää uittaa, ennenkuin on rahat maksettu. *(Hyppiä kiukusta)* Kuulitteko te nyt, herrat pomot! *(Kiljasee)* Rahat tänne ihka paikalla!

MÄNTYNEN

(lohdutellen)

Rauhoittukaa, hyvä isäntä. Ei pidä kiukutella. Asianne kentiesi selvenee.

METSOLA

(kiukkuisena)

Minä en usko enää ketään. Ei, ei, — rahat tänne heti vaan! Missä on se herra Nikkinen?

HONKANEN

Hän lienee jo matkalla kirkolle, asioista selvää ottamaan.

METSOLA

(hätäisenä)

Lähtekää sitte heti sinne! Tukkikaupastani vaa-
din loppuhinnan nyt, nyt juuri, tänä iltana!

HONKANEN

(päättävästi)

Mutta siihen asiaan panen minä topin! Kiinnittä-
kää rahat minulle.

METSOLA

(katsoa tuijottaa Honkaseen kuin mielipuoli)

Mitä sinulla on niihin tekemistä? *(Kiljasee)* Häh!
Eikö rahat kuulu sitten minulle?

HONKANEN

(kiivaasti)

Onko Tiinan velka maksettuna korkoineen, ja
palkkarahat myös?

METSOLA

(huudahtaa)

Haa! Jo nyt käsitan sun koirankoukkusi, minkä
ajot eteeni virittää.

HONKANEN

(kopeasti)

Tiinan sulhasena vaadin sen, vaadin heti maksettavaksi!

METSOLA

(lyö otsaansa)

Voi minua, voi miestä onnetonta, mihinkä rullavakkaan olen joutunut!

MÄNTYENEN

Kyllä ovat hullusti nyt asianne.

METSOLA

(lauhtuen)

Lähde Honkanen, niin tehdään selvä edes Tiinan asiasta!

HONKANEN

Niinpä niin, sitä minäkin. *(Pistävästi)* Joko suureksikin nousee Tiinan saalis?

METSOLA

(äkkäisesti)

Ei se nyt maailmaa vielä tehne!

HONKANEN

(kopeana)

Ei tarvis liioin suurta tehdäkään, mahtuu talonne arvo vähempäänkin.

METSOLA

(äikisti)

Ettäkö taloni jo siitä menisi?

MÄNTYNEN

Suurta arvoa ei ole maalla itsellään, metsä kerta kun on myytynä. Hallanpesäksi se tästälähin muuttuu, vaikka koettaakin ojittaa.

METSOLA

(kynsien korvallistaan)

Tämä nyt oli vasta tukkikauppaa; jos tässä menettää nyt vielä maansakin!

MÄNTYNEN

(viittaa joelle)

Tuolla kelluvat maanne kalleudet jokea alas menen; samaa tietä soluu sinne rahat, mitkä niistä lienee saatu!

HONKANEN

(huutaa)

Kello soooooi!

TUKKIMIEHET

(huutavat)

Kello soooooi, kello soooooi!

Esirippu alas.

Neljäs näytös.

Näyttämö kuvaa samaa huonetta kuin ensimmäisessä näytöksessä, paitsi että oikean sivuseinän peremmän ikkunan kohdalla ovat sievät kangaspuut.

Ensimmäinen kohtaus.

A N N A

(Esiripun noustessa istuu Anna kangastuolilla; heittäen syöskävää muutaman kerran edestakaisin, nojautuu kyynärpäällään rintapuuta vasten ja laulaa).

„Tärkin rientää nuoruuteni

Niinkuin laine virrassa;

Polttava on sydämeni,

Kaupaus on rinnassa.

Kohta kuihtuu kukka liljan,

Surkastuupi muotoni.

Kultani! jos tulet hiljan,

Löydät vaan mun hautani“.

(painaa pään käsiinsä, rintapuulle, ja vaipuu ajatuksiinsa).

Toinen kohtaus.

A N N A, S A N N A

(tulee hiljaa keittiöstä)

S A N N A

(erikseen)

Nukkunutko raukka lienee tuohon? . . . Kovin onkin ollut levoton, viime aikoina yhä enemmän. *(Nykäsee Annaa)* Kuule, Anna, oletko nukuksissa?

A N N A

(kohottaen raukeasti päätään)

Olen väsyksissä nyt niin kovin, suokaa äiti hyvä, minun levähtää.

S A N N A

(lempeästi)

Enhän lapsikulta, lepoasi kiellä, enkä koskaan ole kieltänyt. Enempi olisin mielissäni, jos sinä saisit levon ja rauhoittuisit.

A N N A

(tuskallisena)

Oi, kuinka kipeä nyt olen!

S A N N A

(menee vallan lähelle ja tarkastelee)

Mistä, herran nimessä, se sitten vaivaa?

A N N A

Päästä, sydämmestä, joka paikasta. *(Tarttuu äkisti molemmin käsin päähänsä ja kiljasee)* Jos kadottanen kohta järkeni!

S A N N A

(säikähtäen, hyppää pari askelta takaperin)

Ässys siunatkoon! sinun ilveitäsi! Onko kuultu ennen kummempaa. Säikyttelee vanhaa ihmistä!

A N N A

(nousee lattialle ja lausuu lempeästi)

Anteeksi, hyvä äiti, antakaa! En tarkottanut teitä säikytellä, vaikka lienen kovemmin ääntänyt. *(Ojentaa kätensä Sannalle)* Olen todellakin ollut kummallinen, tunnustan sen nyt teille, äiti.

S A N N A

(pudistellen Annan kättä)

Sydämmestäni sen anteeksi annan, ei enempää
nyt sitä muistella. *(Menee keittiöön).*

Kolmas kohta.

A N N A

(ottaa ikkunan pielestä pienen peilin, josta tarkastaa muotoaan, puhellen itsöksensä)

Pois on puna haihtunut poskiltani, pois kirkas hohde silmistäni myös! *(Pannen peilin takasin paikoilleen)* Pois on kadonnut voima ruumiistani, käyn hapuillen kuin syksyisessä yössä. *(Kääntyen katsojiin, luo katseensa ylös ja lausuu rukoilevasti, kädet ristissä rinnoillaan)* Jospa tuonen viikate jo pian niittäisit onnettoman, täyttäisit työsi! Niin. . . Jospa kalmistossa saisin leposijan syntiselle ruumiilleni myös! Oi, mikä armo olisikaan minulle päästä myrskysäästä tyynehen? — Ah, enpä kiitostani, Luoja, siitä sinulle niin voisi lausua kuin tuntisi sydämeni. *(Seisoo yhä samassa asennossa).*

Neljäs kohta.

A N N A, T I I N A

(tulee ulkoa hyvin puettuna ja iloisena).

T I I N A

Hyvää päivää, hyvä ystävä!

A N N A

(säpsähtäen, lausuu toisena) Terve tulemasta, Tiina kulta!

T I I N A

(kättelee iloisesti)

Kuinka jaksat? Tulin tietämään. Olet ollut kuin elävältä kuollut.

A N N A

(murheellisena)

Tulit ihkasan kuin kutsuttuna, sillä omantunnon vaivat sydäntäni kourivat. Tarvitseisin, raukka, lohdutusta!

T I I N A

(iloisena)

Sitä saat nyt minulta kylliksesi! (Pyörähyttää Annaa ympäri) Olen oikein ilon tuulella. Et usko, Anna, miten hauska meillä oli talkoissa illalla. (Nauraen) Siellä oli ilo ylimmillänsä, tanssittiin ja lyötiin leikkiä.

A N N A

(väsyneesti naurahtaen)

Tiina hyvä, älä puhu noista. . . sydäntä ne enemmän kirveltää. (Ystävällisesti) Sinä Tiina, lienet hyvin onnellinen? Olet aina iloinen kuin leivo!

T I I N A

(kehasee iloisena)

Olen kyllä ollut onnellinen. Tyytyväinen olen mieheeni! (Nauraen) Ei se paljon minua komentele.

Viides kohta.

ANNA, TIINA, HURRI

(tulee ulkoa, viinapullo taskussa, humalaisena ja hatunreuhka kallellansa päässä).

HURRI

Hyvää päivää, hyvät mööpelit! Onko herrasväki kaikki kotosalla?

TIINA

Mitä se Hurri taaskin hurjailee?

HURRI

Rallattelee se vaan ratoksensa. *(Menee hoippuen naisten luo ja laulaa, notkistellen polviaan).*

Vanhan hellun riivatun

Minä tervavedessä keitän,

Uuden herran siunatun

Minä silkkitäkillä peitän!

ANNA

(vetää Tiinaa kädestä)

Tule, Tiina hyvä, salinpuolelle — saamme siellä edes olla rauhassa! *(Menevät keittiön kautta sisälle).*

HURRI

(kumartelee perään)

Lykka po dillen! sanoo ruotsalainen.

Kuudes kohta.

HURRI, 1:n, 2:n ja 3:s TUKKIMIES

(tulevat sisälle, köyhinä mutta kopeina).

1:n TUKKIMIES

(pilkallisesti)

Hurriko se täällä isännöipi, luulin Metsolaisen vielä elävän?

2:n TUKKIMIES

Taitaa olla vävynä talossa, kovin näyttää kopealta mies!

HURRI

(seisten hajasäärin, tiuskasee)

Tässä teidän isännäksi on kyllä, mokomatin tukkiroikaleet!

3:s TUKKIMIES

Eikö lyödä kahvikirvestä, tässä jalkojemme levätessä? *(Ottaa kortit poveltaan).*

1:n ja 2:n TUKKIMIES

Sama se, vaikka pelaisimme. *(Käyvät pöydän alapäähän kortin lyöntiin).*

HURRI

(hyräilee itseksensä, polkien jalalla tahtia)

Oli ennen Metsolassa

Pellavaa ja liinaa,

Nyt ei ole jälellä

Kuin velkoja ja viinaa.

Seitsemäs kohtaous.

EDELLISET, METSOLA

(tulee ulkoa, pitkä sarkaviitta päällään, huopahattu päässä ja käsnäkeppi kädessä. Metsola on hyvin vanhentunut ja pää harmaana).

METSOLA

(katsoo hyvin terävästi ympärilleen)

Täälläpä vieras väki jo on vallan päällä!

HURRI

(hoihkasten)

Täällä ollaan, hyvä isäntä! *(hoippuilee Metsolan luo)*
Siihen korpit näet kokoontuvat, kussa haaska on,
hyvä isäntä.

METSOLA

(surkutellen)

Aina sinä olet juovuksissa, näki sinut milloin
hyvänsä!

HURRI

(tarttuen Metsolan kepin keskikohtaan ja koputtaen sitä siltaan).

Kopu, kopu keppiä,
anna ukko tyttöä,
jos annat olet kuningas
jos et anna olet jääkurikka!

METSOLA

(tempasee vihaisesti keppinsä ja heristelee sillä Hurria)

Huuti etemmäksi, kylän heittiö.

HURRI

No, no, viiska vara tuota yhdestä puolin.

METSOLA

(äkeissään)

Kaikki roikaleet nyt tänne kokoontuvat!

Kahdeksas kohta.

EDELLESET, SANNA

(tulee kiivaasti keittiöstä)

Mitä ääntä täällä pidetään? (Huomaa kortinpelaajat)
Kortit pois ja heti paikalla! (Äkäsesti) On vainen tämä
teillä pelipaikka! Heti laputtakaa tiehenne, jo olen
saanut teistä tarpeekseni. Kyllä tukkikaupan kirouk-
set päällämme on monenkertaiset.

1:n TUKKIMIES

(nousee ylös)

Jopa toinen ääni kuuluu kellossa!

3:s TUKKIMIES

(kasaa kortit ja panee ne povellensa)

Kahveeta tässä olisi juotuna, ei se rahan päälle
ollut pelattu. — Mutta olkoon! — yhdentekevä.

SANNA

(äkäsesti)

Ei ole aikaa teitä kahvitella! Menkää matkoi-
hinne joka mies.

1:n TUKKIMIES

(kopeasti)

Ei tässä teidän veräjälle vielä jäädä.

2:n TUKKIMIES

(irvistellen)

Mistä köyhä rokan keittää, kuin ei ole papuja.

3:s TUKKIMIES

(pöyhkeästi)

Kutsumattanne on tultu, käskemättänne myös lähdetään!

S A N N A

(uhaten)

Vallesmanni tulee tuota pikaa, kyllä se vaan luunne korjaa!

TUKKIMIEHET

(Yhteen ääneen)

Mitä näistä köyhäin kesteistä, lähdetään pois varakkaampiin! *(Menevät ulos).*

S A N N A

(tuuppaa Hurria)

Sinä lienet samaa sakkia! Menkää sinne missä olette juoneetkin.

(Hurri menee horjuen toisten perässä ulos).

Yhdeksäs kohtaus.

METSOLA, S A N N A

METSOLA

(harmitellen)

Kaikilta jo kuulee pilkkaa, häväistystä.

S A N N A

(lyö käsiään yhteen)

Niin pitkälle sitä nyt on päästy, — huutokauppa tuossa paikassa!

METSOLA

(kynsien korvallistaan)

Senkö hiiden takuuvelka se nyt on? Enhän minä muista sellaista olevaksikaan.

S A N N A

(pistelevästi)

Eikö liene niiltä ajoilta, kun olit rikas sekä väkevä, viinahöyryn päässä kihistessä?

METSOLA

(rukoilevasti)

Ole hyvä eukko, ole jo, aina muistamatta entisiä; eihän tämä meidän välimme tällä paremmaksi tule, tiedämmä.

S A N N A

Jo tässä ihka harmiin halkeaa! Loppu käsissä on meidän talosta.

METSOLA

Kun saisi taloon edes kunnon vävyn, niin eleleisi tässä sentään vielä. Minä en lii'oin jaksa kyntää enkä raataa.

S A N N A

(kiusotellen)

Olihan talossa jo vävyn taimi, mikä pakko oli ajaa pois? *(Nauraen pilkallisesti)* Mutta herra herraa vävyksensä toivoi. Häpeän sai vielä tyttärelle.

M E T S O L A

(vihaisesti)

Nyt en jaksa enää kärsiä noita sinun pistopuheitasi. *(Päättävästi, lyöden hattunsa pöydälle)* Hoida kaikki, talo ja tavarat; minä annan paltut kaikelle!

S A N N A

(ivakoiden)

Ethän lähtene vaan Sutkin perästä? —

M E T S O L A

(pahoilla mielin painaa hatun päähänsä)

Ei tässä hattu paljon haittaa, vaikka tuota vielä lähtisinkin!

S A N N A

(pyörähtää keittiöön, lausuu jälkeensä)

Onnea matkallesi, hyvä ukkoseni! —

Kymmenes kohta.

M E T S O L A

(nyökytellen päätään)

Siinä se on kanssa kapine! — Sano hänelle mitä hyvänsä, vastahakaa vetää kaikessa. *(Kävelee, puhellen itseksensä)* Hyvä luonto kaikkea tätä saattaa, sekä

luotto kanssaihmissiin. Nyt olen kiusattuna kaikin puolin helläluontoisuuteni takia; mikähän tässä vielä lopulta eteen tulee ei tiedä ollenkaan. (*Ottaa hatun päästään ja tarkastelee sitä käsissään*) Tämä tässä, on ainoa muisto kauppiaalle annetuista rahoistani! (*Pyörittelce peukalonsa päässä*) Kyllä olet kallis kappale, kaksituhanteinen hatunreuhka! — (*Panee hatun päähänsä ja menee ulos, puhellen mennessään*) Ei vaan kuulu vielä tulevaksi! — —.

(*Helkisen aikaa näyttämö tyhjänä*)

Yhdestoista kohtaus.

A N T T I

(*sievästi puettuna ja hyvin ryhdikkäänä, tulee ulkoa*)

Tyhjä tupa! Ei niin ihmistä. Missä lieenee kaikki talonväki? (*Astuu lähemmä, katselee ympäriinsä sekä ikkunasta ulos*) Kuinka täällä on kaikki muuttunut! — Kyllä todella lie täällä nähty ilon sekä surun päiviä. — Metsolasta ja sen häviöstä siitä minä vähät välitän, — Anna raukkaa minun surku tulee ensin koko talon väestä. (*Surkutellen*) Uskonut en Annasta olisi tuota, että antaa itseään vietellä, mutta horjuvainen se on ihmisraukka. (*Innokkaasti*) Yhtäkaikki häntä rakastan. Lemmin vielä yhtä palavasti kuin ennen nuoruudessani. (*Kuunnellen*) Mutta joku sieltä kuuluu tulevan! —

Kahdestoista kohtaus.

A N T T I, A N N A

(*tulee keittiöstä*)

A N N A

(*lähestyen Anttia, molemmat kädet ojennettuina*)

Vihdoinkin jo tulit, Antti, kaivattuni!

A N T T I

(ottaen Annan kädet käsiinsä)

Kyllä olin kahden vaiheilla, tullako vai olla tule-matta, mutta edellinen voitti vallan!

A N N A

(surullisena)

Anteeksihan olet luvannut minulle, tyttöraukalle, heikkouteni, miksi sitten vielä karttelet ja minua kier-telet kuin käärmettä? Oi, jos Antti hyvä, voisit tietää ne murheen kyyneleet ja unettomat yöt, jotka tyttö-raukka olen viettänyt, niin jo yksin sääliväisyydestä osaa ottaisit nyt suruuni. *(Itkee).*

A N T T I

(lohdutellen)

Anna rakas, kuinka puhelet! Etkö luule minun si-nusta välittävän? Jos sinua en niin suuresti rakastaisi, niin viisi välittäisin teidän tilastanne, tavaroistanne sekä kaikesta. Rakkaus, — rakkaus sinuun pakotti minut tänne tulemaan ja maksamaan nyt isäsi tuomion.

A N N A

(palavalla rakkaudella)

Oi Antti rakas! anna anteeksi, älä muista enää entisiä. Koetan parantaa sun sydänhaavasi, rakkaudella kaikki lääkitä. Usko, Antti hyvä, meille koittaa rauha, rakkaus ja onnellinen elo.

A N T T I

(sulkien Annan syliinsä)

Suokoon Luoja sen niin tapahtua! — Kyllä kat-kerä on ollut elämäni siitä asti, kun tässä erosimme, jospa tästä edes koittaisi päivä tyyni, rauhaisempi entistänsä. *(Istuutuvat vieretysten penkille).*

Kolmastoista kohtaus.

EDELLESET, SANNA

(tulee keittiöstä)

S A N N A

(hymyillen)

Se on oikein, lapset, lähentykää toinen toistanne vain kuten ennen. Olkaa iloiset ja tyytyväiset, niin kuin luonto sateen perästä. *(Tervehtää, kätellen Anttia)* Tervetuloasi, Antti, meille!

A N T T I

(joka on noussut seisaalleen tervehtiessä)

Teillä, kuulin minä, on ikävät asiat?

S A N N A

(nyökytellen päätään)

Niin, Antti hyvä, niin on asiat! Menneet ovat meidän tuhantemme, takuuvelat vielä hartioilla. *(Huokaisten)* Hyvin hoiti, ukko, asiat.

A N T T I

(kävellen)

Sen teki hyväluontoisuus ja viina, markkinamatkat sekä kestit muut.

Neljästoista kohtaus.

EDELLESET, TIINA *(tulee keittiöstä)* MET-SOLA ja HONKANEN *(tulevat ulkoa).*

T I I N A

(iloisesti)

Näkeepä vanhaa leipätoveria! Terve, terve Antti, *(Kättelee)* Kuinka jaksetaan?

A N T T I

Niinkuin märkä palaa, meillä jaksetaan! (*Katsah-
taen Tiinaan ja Honkaseen*) Mutta teillä lienee lempi
liekissänsä? —

T I I N A

(*nauraen*)

Niin se onkin! Onnittele vaan! (*Hyväilee Honkasta*)
Mies on minulla hyvä, tuskin vertaistansa!

A N T T I

(*naurahtuen*)

No olkoon onneksi vaan kauppanne! Paljon lap-
sia ja vähän leipää.

A N N A

(*nauraen*)

Aina muistat Tiinaa kiusotella. Olisit edes sano-
nut: vähän lapsia ja paljon leipää.

A N T T I

Mikä rikkaitten nyt on potkiessa, vaikka lapsi-
lauman saisivat ympärilleen. Eikö liene tukkikauppa-
rahaa isännältä osa jo heillekin liukunut maksaessa
Tiinan osinkoja.

M E T S O L A

Onpa, on se oikein sanottuna. Lopputerssaali
metsärahoistani suli, suoraan sanottuna, Honkaselle.

H O N K A N E N

(*kopeasti*)

Ei niitä armosta ole saatu, vaan ansiosta, hyvä
isäntä.

TIINA

Yhtä sukkela olet, Antti, puheissasi, ehken veikeämpi vielä entistäsi. Kyllä useasti kinastimme.

ANTTI

Opiksi elämä on ihmiselle ollut, minulle jos muillekin.

SANNA

On se ollut meille jokaiselle. (*Huoaten*) Moni opistaan on saanut maksaa paljon.

ANTTI

Kuten tukkikaupastansa Metsola. Kyllä isäntä siitä kaupastaan sai oppia koko iäksensä.

METSOLA

(*kynsien korvallistaan*)

Olisi se saanut olla tekemättä, mutta otappa takaisin vettä kaatunutta. Se lienee meille ollut sallittuna niinkuin muille varoitukseksi.

ANNA

(*pahoillaan*)

Mitä tuosta enää puhelette, sitä kuullessa jo sydäntä kirvelee.

METSOLA

(*huokaisten*)

Kyllä on ollut meillä harmia koko tuosta tukkikaupasta. — (*Antille*) Mitä muuta Antille nyt kuuluu? —

ANTTI

(naurahtaen)

Tietää nämä köyhän kuulumiset, päivä parempi ei toistansa.

HONKANEN

(nauraen)

On se köyhälläkin joskus ilon päivä, *(iskee silmää Antille)* jos ei takana, niin edessäsä.

METSOLA

Tulevaa ei tiedä ihmisparka, ajan kuluneen sen kyllä käsittää.

*(Tämän kohtauksen ajalla on joitakuita kyläläisiä kokoon-
tunut tupaan).*

Viidestoista kohtaus.

EDELLESET, KRUUNUNNIMISMIES

ja POLIISIKONSTAAPELI, sekä heidän
perässään joukko kyläläisiä, tulevat tupaan.

NIMISMIES

*(paperikäärö kädessään, nyökäyttelee päätään ympärillä
olerille sekä kätellen Metsolaa)*

Hyvää päivää, isäntä Metsola.

METSOLA

(hämällään)

Terve tuloanne, herra vallesmanni!

NIMISMIES

(ystävällisesti, taputtaa Metsolaa olkapäälle)

Rahoja ei ole vielä saatu?

METSOLA

(huokasten)

Kuka köyhää enää uskoisi, tehkää tehtävänne herra vallesmanni.

NIMISMIES

(käyden pöydän päähän istumaan)

Ikävä toimi tämä minulle, mutta asetusta täytyy noudattaa. *(Aava paperikäärön ja ottaa tuomion esille)* Huutokauppa täytynee siis alkaa? *(Katsetee läsnä oleviin).*

ANTTI

(menee nimismiehen eteen)

Onko tuomionne suurikin?

NIMISMIES

Viisisataa markkaa, kaikkine kuluineen.

ANTTI

(päättävästi)

Olkaa hyvä ja kuitatkaa! Minä maksan heti rahat *(Ottaa lompakostaan rahaa ja lukee 500 mk nimismiehen eteen).*

NIMISMIES

Siinä teitte oikein miehen työn!

(Sekavia ääniä, „kiitoksen“ ja „hyvä“ sanoja, kuuluu kyläläisten joukosta yhä kovemmin).

NIMISMIES

(kirjoittaen tuomioon kuittauksen).

Kenenkä nimellä tämä kuitataan?

ANTTI

Tietysti Metsolaisen itsensä!

(Joukosta kuuluu yhä kovempaa ääntä ja ylistyssanoja Antin hyvydestä).

NIMISMIES

(antaa Antille tuomion)

Tässä! Antakaa se Metsolalle.

ANTTI

(vieden paperin Metsolan käteen, naurahtaen)

Nyt se on kuitti, Matti, voudista!

METSOLA

(joka on vapisevin käsin ja liikutettuna ottanut tuomion Antilta)

Ota kiinnitys tilaani rahoillesi; ei niitä muuten ehken uskottane? *(Pyyhkii kyyneleitä silmistänsä).*

ANTTI

(taputtaen Metsolaa olkapäälle)

Pitäkää talonne vaan ja tavaranne, jos Annalle suotte siunauksen kristilliseen liittoon kanssani!

METSOLA

(iloisena)

Jos niin halpaan olet tyytyväinen. *(Ottaa Annaa käsipuolesta lähättäen Antin syliin)* Tuossa on tyttö, pidä hyvänäsi!

ANTTI

(sulkien Annan syliinsä)

Nuoruuteni ensi lemmen taas, tunnen sydämmes-
säni vielä sykkivän.

NIMISMIES

(lyö Metsolaa olkapäälle)

Vävyn Antista te saitte kunnollisen!

METSOLA

*(juhlallisesti, vapisevin äämin lausuu Antille, joka seisoo
Annan kanssa käsitysten)*

Olen vanha sekä vaivaloinen, pidä siis talo sekä
tavarat! — Älä puutu tukkikauppoihin! — Säästä
kuusikot ja humajavat hongat tulevalle sukupolvelle,
niin saat niittää siunausta kansaltasi nyt jo kasvavalta,
siunauksen isänmaaltasi!

Esirippu alas.

N:o 1.	<i>Payard.</i>	Ei savua ilman tulta	Hinta
	Suomentanut O. J.		—: 75.
N:o 2.	<i>Hemmo Kallio.</i>	Pärttylin yö . .	1: 50.
N:o 3.	<i>Vihtori Lähde.</i>	Kohtaus kunta- kokouksessa	1: —.
N:o 4.	<i>Tyhmä Jussi.</i>	<i>Mukaelma rans- kankielestä</i>	1: —.
N:o 5.	<i>Wolfgang Gyalui.</i>	Kuherrusajan kuluttua	—: 75
N:o 6.	<i>Edouard Pailleron.</i>	Kipinä . .	1: —.
N:o 7.	<i>Georg Richard Kruse.</i>	Sydämet- tömät	1: —.
N:o 8.	<i>Demetrius Schrutz.</i>	Sähkörak- kautta	—: 75.
N:o 9.	<i>Ludvig Fulda.</i>	Neiti leski . .	1: —.
N:o 10.	<i>Leopold Adler.</i>	Kolme sanaa vaan	1: —.
N:o 11.	<i>Paul Perron.</i>	Minä ja anoppini	1: —.
N:o 12.	<i>Felix Hornborg.</i>	Virkistysmatka	1: 75.
N:o 13.	<i>Felix Hornborg.</i>	Perintö . . .	—: 75.
N:o 14.	<i>Felix Hornborg.</i>	Julian suudelma	—: 75.
N:o 15.	<i>E. Huhtinen.</i>	Tukkikauppa . .	1: 50.
N:o 16.	<i>Emil Perttilä.</i>	Suutarin mökillä	—: 75.

Yrjö Weilin.

Hinta: 1: 50.